

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 24—	12—	6—	2—
v upravnistvu prejemani:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 22—	11—	5:50	1:90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izjava vsak dan sveder izvenotni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 25—	13—	6:50	2:30
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 30—	15—	7:50	2:50

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Nov moratorij.

Po poteku četrtega moratorija dne 31. januarja 1915 je od tirjatev, ki spadajo pod moratorij — predpostavljeno, da se je upnik poslužil ali mogel poslužiti pravic, ki mu jih daje zakon — odplačanega po 50% pri tirjatev, ki so zapadle avgusta, septembra in oktobra 1914, dočim od tirjatev, ki so zapadle novembra meseca 1914 samo 25% in od tirjatev, ki so zapadle meseca decembra 1914 in januarja 1915, ničesar. Dne 1. februarja 1915 stopi v veljavo nov in sicer peti moratorij. Moratorij je bil izdan na podlagi podrobnih poizvedb in posvetovanj s prizadetimi krogi. Novost tega petega moratorija je ta, da seže časovno dokaj daleč in sicer do konca maja 1915. Bistveno novo določilo tega ukaza je sledeče: Od tirjatev, ki so zapadle avgusta 1914, je plačati po 25% meseca februarja in aprila 1915. Od tirjatev, ki so zapadle septembra in oktobra 1914, po plačati po 25% meseca marca in maja. Od tirjatev, ki so zapadle meseca novembra 1914, je plačati mese-

ca aprila 25%. Plačilo ostanka tirjatev, ki so zapadle meseca novembra, ter plačilo tirjatev, ki so zapadle meseca decembra 1914, leta in januarja 1915, leta, se odloži do konca maja 1915. Efekt petega moratorija bo koncem dobe njegove veljavnosti dne 1. junija 1915 sledeči: Od tirjatev, ki so zapadle avgusta, septembra in oktobra 1914, bo moralo biti že plačano vse. Od tirjatev, ki so zapadle novembra meseca 1914, 50%. Od tirjatev decembra 1914 in januarja 1915 ne bo ničesar odplačanega. Tirjatev, ki so nastale pred 1. avgustom 1914 in zapadejo v plačilo po 31. januarju 1915, ne spadajo pod splošni moratorij, pač pa glede teh prihaja v poštev sodniški moratorij. To določilo se je izdalo zategadelj, ker vsota teh tirjatev ne igra velike vloge v kupčijem življenju. Proda je na daljši kredit nego šest mesecev so jako redke. Novi moratorij vzdržuje v splošnem določila, ki jih je imel že četrti moratorij, ter pridržuje doslej običajne izjeme.

Pri Veverszalasu in Volovcu so boji končani, sovražnik potisnjen na višine gorskega prelaza. Vjeli smo znova 400 sovražnikov.
V Bukovini vlada mir.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

PONESREČENI RUSKI NAPAD PRI KUSSENU. — NEMCI SO PRODRLI V GLAVNO RUSKO POZICIJO PRI LOVICU.

Berolin, 29. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 29. januarja.
Vzhodno bojišče. Ruski napadi v okolici Kussena severno-vzhodno od Gumbinnena so se ponesrečili. Sovražnik je imel težke izgube.

Severovzhodno od Bolimowa vzhodno od Lowicza so naše čete vrgle sovražnika iz njegove predpozicije in vdrle v njegovo glavno pozicijsko. Razen nekoga malega smo vključili ljudim nočnim napadom vzdružili vse jarke in jih uravnali.
Vrhovno armadno vodstvo.

Rusi so se umaknili iz Kimpolunga.
Budimpešta, 29. januarja. (Kor. urad.) »Pesti Naplo« in razni drugi listi priobčujejo z bojišča vest, da so Rusi izpraznili Kimpolung in se umaknili. To bi kazalo na to, da se nameravajo Rusi umakniti tudi na ostali fronti.

Boji na Poljskem.

Petrograd, 29. januarja. »Novoje Vremja« javlja, da so avstro-ogrski čete izvojevale pri Andrejevu važne uspehe. Posrečilo se jim je, da so zavzele važne višine severno nad mestom, ki obvladujejo vso dolino reke Jede. Avstrijci so tu namestili več baterij težkih topov in bombardirajo za Ruse velevažno železniško progo v Kielce.

Prelazi čez Karpate.

Rusi so poskusili zopet zavzeti prelaze čez Karpate, ki so jih zadnji čas zavzele avstrijske čete. Poročevalci časopisov spopolnjujejo uradno poročilo, katero pravi, da je naša armada zapadno od prelaza

Užok ruske napade odbila in Rusom prizadejala velike izgube. Poročevalci pravijo, da so Rusi evakuirali svoje vojaštvo iz vseh večjih mest srednje in vzhodne Galicije, vzeli vse vojaštvo, kar so ga mogle pogrešati njihove etape in oslabili svoj pred Przemyslom ležečo oblegovano armado, samo da bi zadržali prehod avstrijskih čet čez prelaz Užok. Tu je bil glavni odpor Rusov in tu so bili z velikimi izgubami premagani in so se morali umakniti. Umaknili so se proti Turki in Lutowski. Naše čete preganjajo tudi one ruske oddelke, ki so bili pri Wysskoku in pri Rafajlovi poraženi. Na ozemlju med gorskim sedlom Lupkova in med prelazom Dukla so bile te dni le praske pri rekonosciranju. Ker je zapadel sneg, ima tren velike težave in ima tudi vojaštvo velike težave.

Dunajski in peštanski župan na bojišču.

Budimpešta, 29. januarja. (Kor. urad.) Župan dr. Barczy je vsled povabila Njegove c. in kr. Visokosti armadnega poveljnika feldmaršala nadvojvode Friderika v spremstvu svojega tajnika dr. Miklosa odpotoval v glavni stan. Župan, ki ima s seboj veliko množino daril za četno armado, se jutri sestane z dunajskim županom dr. Weisskirchnerjem. Oba župana se bosta skupno poklonila Njegovi c. in kr. Visokosti gospodu nadvojvodi Frideriku in se nato napotila k fronti, da posetita peštanske in dunajske domače polke.

»Nemški barbari«.

Berolin, 29. januarja. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« priobčuje v posebni prilogi fotografije, ki so jih z ruske strani pod naslovom »Nemški barbari, grafični dokumenti za zgodovino« dali na razpolago nekemu argentinskemu listu in ki jih je le-ta tudi priobčil. V resnici pa gre za slike pogromov, torej za ruske grozote, ki se sedaj vporablja jo v to, da bi izpričevale proti nemški armadi izmišljene laži. Gre za slike umorjenih židov in ne umorjenih ruskih kmetov. Ne samo fiziognomije umorjenih, marveč tudi židovski molitvenik — talit —, ki se nahaja pri skoraj vsakem mrtvecu, izpričuje

to. Ena izmed slik se nanaša na židovski pogrom v Bjelostoku l. 1905 in je natisnena v knjigi »Zadnji ruski samodržec« na strani 340; dve drugi slike se nanašata na pogrom v Odesi l. 1905. in so razširjene v tisočih izvodih po Rusiji. Na eni izmed teh fotografij naslikan mož je neki Notkin, ki so mu kozaki odsekali obe roki in ga na to umorili.

Mohamedanski člani dume pred sodiščem.

Carigrad, 29. januarja. (Kor. ur.) »Osmanischer Lloyd« poroča: Več mohamedanskih članov gosudarstvene dume je posetilo ministrskega predsednika Goremykina, da se pri tožijo radi izjemnih odredb proti izlaskemu prebivalstvu v gubernijah Kazan in Orenburg. Ministrski predsednik je obljubil, da bo takoj ukrenil vse potrebno. Poslanci so se vrnili pomirjeni domov. Drugi dan pa jih je policija aretirala, češ, da so v svojih volilnih okrajih snovali zarote. Poslanci pridejo baje pred vojno sodišče v Petrogradu.

Izbrisani komorniki.

Carin, 29. januarja. (Kor. urad.) Poročilo lista »Neue Zürcher Zeitung« iz Petrograda pravi, da so bili izbrisani iz liste dvornih uradnikov carski komorniki baron Andrej Maidee, baron Maksimilian Engelhardt in baron Gustav Taube.

Rusi v Bukovini.

»Times« javlja: Ruski generalni štab razglasa, da je prelaz Kirlibaba važen samo v zvezi z vsemi operacijami v Bukovini. Če bodo mogli Rusi ohraniti Kimpolung in Karpate do Dornevatre, potem obvladujejo strateško najvažnejšo pot na Sedmograško.

NEMŠKI ZRAKOPLOVI BOMBARDIRAJO DÜNKIRCHEN. — ODBITI NAPADI PRI NIEUPORTU IN LA BASSEE.

Berolin, 29. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 29. januarja.

Zapadno bojišče. Naše zračno brodoge je na nočnem poletu izdatno obmetavalo z bombami

Svetovna vojna.

Manjši spopadi v Galiciji in Poljski. — Odbiti ruski napadi v Karpatih. — Nemški zrakoplovci bombardirajo Dünkirchen. — Nemci so zavrnili napade pri Nieuportu in La Bassee. — Potolčeni Rusi pri Kussenu. — Nemške čete so vzhodno od Lowicza udrle v glavno rusko pozicijo.

V GALICIJI IN POLJSKI NEZNATNI SPOPADI. — V KARPATIH SO BILI RUSI POVSODI ODBITI.

Dunaj, 29. januarja. (Kor. urad.) Uradno razglasa, dne 29. januarja. Zapadel je močan sneg. V za-

padni Galiciji in Poljski samo spopadi izvidnih čet patrulj in kjer dovoljujejo trenutne razgledne razmere, artiljerijski boji.

V Karpatih in zapadno od gorskega prelaza Užok smo odbili ruske napade s težkimi izgubami za nasprotnika.

LISTEK.

Samoten pogovor.

Zdaj spim v kamrici, ki je tako tesna, da še najtistja misel ne more ven. Komaj ležem, pridejo po prstih, one od sinoči in od predsinoči in iz zdavnih časov, tudi take, ki bi jih podnevi ne spoznal. Name čakajo v tej kamrici tihe, nevidne, breztelesne; vsaka noč jih znova porodi. Ko se gnetejo v tesnem prostoru, pod nizkim poševnim stropom, so vse tako blede, sušičave in srepoke, kakor otroci v zavrnjenem predmestju. Grozota je, da govore ti otroci popolnoma dozorelo, drzno, modro, z nesramno, široko brezobzirnostjo. Razgalijo človeka, da ga je bolj sram pred seboj, nego da bi stal pred očividnim svetom.

Vsaka dogodka zadobi ogromne, spačene oblike, svoje prav posebno lice, kakor ga podnevi pod visokim nebom ni imela. Beseda, ki si jo bil izustil mimogrede in brez hudega, se povrne, udari na uho silna in strašna, ti razodene, da se dá tudi ubijati mimogrede in brez hudega.

Pogled je čudovito izbitren. Vidi stvari in obraze, ki jih ni vte-

lešenih nikjer; in vendar je vse tako neusmiljeno resnično, kakor je resnično kesanje. Kar je bilo, kar je in bo, je eno. Med grobo opoldansko telesnostjo in med meglati polnočnih sanj ni plota več. Smrti ni, pozabljenja ne. Mukoma bije srce pod težo spominov in slatenj.

Ob taki noči je stopil v mojo tesno kamrico moj oče. Pozno je že bilo; na mizici kraj postelje je gorela sveča z dolgim plamenom, poleg sveče je stala prazna skodelica; malo prej sem pil močan čaj, da bi mislil in sanjal drugam.

Oče je stopil čez prag s tihim korakom, nekoliko vpognjen, kakor je hodil ponavadi. Oblečen je bil v preohlapno, zelo ogoljeno rjavo suknjo, na glavi je imel obnošen črn klobuk s povešenimi kraji. Ozrl se je malomarno po kamrici, s tistim tihim, nekoliko zasmehljivim pogledom, ki sem ga poznal. Zame se ni zmenil. Položil je klobuk na posteljo, privzdignil suknjo ter sedel na stol kraj mizice, tako, da mu svetila sveča naravnost v obraz.

Ta obraz je bil okrogel, droben, ves zgrbljen, sivkastoblede polti. Košati brki so bili že močno osiveli; lasje, skrbno z visokega čela počesani, so bili še čisto kostanjevi. Ko je sedel, me je pogledal smehljaje. Živ in trd je bil pogled teh rjavih oči, globoko je segel, ni prizanašal. Brki

so se narahlo tresli ob napol ljubeznjivem, napol porogljivem nasmešku.

V tistem trenutku, ko se je prikazal v kamrici, nisem bil kar nič osupel; ni mi šinilo kraj misli, da je umrl oče pred štirimi meseci in da leži globoko pod zmazlo prstjo in snegom daleč, sam in pozabljen. Videl sem ga, kakor je sedel pred menoj, nekoliko sklonjen, roke na kolenih; kakor me je gledal z živimi, svetlimi očmi, se mi smehljaj v dušo. In bal sem se ga. Tako se boji otrok, ki vé, da je z grehi obložen in da jih ne more skriti.

»Tukaj torej zdaj stanuješ!« je rekel počasi. »Čisto prijazna kamrica je!«

V očeh sem bral še nadalje: »Nikoli nisem take imel!« In žgoč sram mi je planil v lica.

»Kako pa drugače živiš? Kaj počneš?« me je izpraševal. Ves čas ni izginil z njegovih brk tisti strašni smehljaj. Vedel sem, da bi bilo nespetno vsako olepšavanje in opravičevanje, da so vse moje ničvrednosti že napisane na mojem čelu, brez pomanjkljivosti in pomot. Spovednik je čakal, govoriti je bilo treba, vse povedati... poklicati pred sodnika svoje skrite misli, da se izpovedo brez laži in hinavščine. Nekaka grenka upornost me je obšla in nasmešnil sem se, da razodenem najpoprej tisti svoj greh, ki mi je

najtežje ležal na duši, da ga še pretiram, če bi bilo mogoče.

»Saj ste jo poznali. Sami ste videli tiste njene vdane oči, polne dobrote in ljubezni. Če bi sam angel prišel z nebes, ne bi mogel imeti drugačnih oči. Kadar se spomnim nanje, mi gre dvoje sinjih, jeklenih nožev skozi srce, da se prikaže kri...«

Oče me je poslušal začuden, nato je odmahnil z roko.

»Ne kvasi! Nisem prišel, da bi poslušal tvoje malopridne kvante... Vpašal sem te, kako se ti drugače godi in kaj da počneš. Saj venomer pač ne ležiš v teje kamrici?«

Gledal sem ga, nisem ga razumel.

»Mislim namreč... v teh časih...«

Molčal sem; mraz se mi je prelil po udih, segel mi je na ustna, v lica. Oče je naslonil glavo ob dlani, gledal je v tla, govoril je tiho, da sem ga komaj slišal.

»Štirideset let bo zdaj tega, ko sem bil v tvoji dobi; ti pa si že star. Takrat smo budili Slovenijo in smo jo vzbudili. Mladi smo bili pač in smo mislili, da bo prav. Za koga pač smo jo budili?«

Zavzdihnil je, pomislil. Nenadoma je vzdignil glavo in se mi je naravnost mežikaje nasmešnil.

»To so pač spomini, prav tako nepotrební in neslani, kakor tvoje

kvante. Gnala me je edino radovednost, da te vidim zdaj, ko se je svet tako prečudno spremenil in razveličil, da režejo pritlikavci z glavami oblake in da bi se človek iz naših dni že mušici ognil. Zdelo se mi je, da te zalotim v postelji, v tesni kamrici, prazno skodelico poleg... v mislih pa kvante, vesele in žalostne in vse tako drobčene, da jih gre na tisoč v perišče. In res sem te zalotil tako majhnega in nebogljenega, kakor si bil, tako skritega v kamrici, tako zamaknjenega v svojo srčno bolehavost, kakor si bil... Nič te nikar ne bodi sram; preromal sem dolgo pot nocoj, pogledal sem marsikam in rečem ti, da imaš tovarišijo veliko...«

Vstal je ter segel po klobuk.

»Kaj je storiti?« sem planil.

Na pragu se je okrenil; zlovoljen in porogljiv je bil njegov smehljaj.

»Odeni se do vratu in si naroči drugo skodelico čaja... in misli cmokaje na tiste angelske oči! Vse drugo bo že Bog ravnal!«

Slišal sem na hodniku in še na stopnjicah njegove drsajoče korake; večna vrata so se ropotaje zaloputnila.

Ivan Cankar.

angleške etape naprave trdnjave Dünkirchen.

Sovražni napad v stiplah severozapadno od Neuportu smo odbili. Sovražnik, ki je na neki točki vdrl v našo pozicijo, smo zavrnil z močnim bajonetnim napadom.

Južno od kanala La Bassee so poskušali Angleži zopet osvojiti pozicijo, ki smo jim jo iztrgali. Njihov napad smo odbili z lahkoto.

Na ostali fronti se ni dogodilo ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bitka pri Hurtebise.

Berolin, 28. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Iz velikega glavnega stana pišejo o bitki pri Hurtebise: Komaj dan hoda od Soissons, torej nedaleč od bojišča, dne 13. in 14. januarja, o čemer smo šele pred kratkim poročali, so imeli Saksonci dne 25. januarja svoj častni dan. Boji so se vršili na planoti Craona, torej na historičnih tleh. Pristava Hurtebise, za katero so se dne 6. in 7. marca 1814 Francozi in Rusi hudo bojevali, dokler jo niso poslednji zažgali in izpraznili, leži tudi danes, od francoske artiljerije popolnoma razstreljena in vpepeljena, kot žalosten ostanek zidovja takoj za središčem nemških pozicij, iz katerih se je izvršil napad. Vzhodno in zahodno od pristave se nahajajo nemški strelski jarki ob Chemin des Dames, višinski poti, ki vodi ob planoti Craona in ki jo je napravil leta 1770. posestnik bližnjega krasnega grada Le Bove, za francoske princezinje. Tik nasproti nemškemu jarkom so bili francoski v treh vrstah. Najsprejnejša vrsta francoskih strelskih jarkov je bila kakor pri Soissons na južnem robu planote in je torej nudila ugodno pozicijo in učinkovano infanterije kakor tudi za artiljerijsko opazovanje. Razentega se je njihovo levo krilo naslanjalo na močno, dobro zgrajeno utrdbo iz zemlje in središče je imelo v duplini pri Creute pribežališče za močne rezerve, ki je varno pred bombami. Ta ogromna duplina, ena izmed številnih duplin pariškega vapnikovskega ozemlja, je služila nekoč odonitnim prebivalcem kot vinska klet in pozneje kot shramba ali hlev. Sem so se l. 1814. zatekli prebivalci med bitko pri Craonu pred artiljerijskim ognjem. Pri sedanjem pozicijskem boju je bila posest takega prostora velikega pomena. Šlo je za to, da se odvzame Francozom omenjene pozicije z utrdbo in duplino vred. Po izdatni artiljerijski predpripravi je pričela naša infanterija, kateri sta poveljevala generala pl. Gersdorff in pl. Planitz, dočim je bil višji poveljnik, general infanterije D' Elsa, na celi črti prišel z napadom. V par minutah sta bili zavzeti utrdba in prva francoska črta, ki je bila vsled obstreljevanja naše artiljerije zelo poškodovana. Kmalu nato je bila tudi druga črta v nemških rokah. Čez duplino se je potem vršil naskok na tretjo in poslednjo pozicijo sovražnikovo. V pol ure se je bil polastil napadalec utrdbe in treh črt razen levega napadalnega krila kjer se je sovražnik z vsemi močmi branil. Tudi duplina, ki je imela le proti jugu ozek izhod, je bila še v francoski posesti. Dočim so se naše čete že južno od dupline v zavzetih pozicijah vrelevali, je bil vhod v duplino obkoljen in so ga pričele obstreljevati strojne puške. Bilo je polnoči, ko se je vdal ta obkoljena posadka, kakih 300 mož. Na levem napadalnem krilu so trajali boji do 26. januarja ob petih zjutraj. Ob tej uri je bil tudi tu končno poražen sovražnik, napadalec pa v posesti zaželenega cilja v frontni širjavi 1500 metrov: treh francoskih linij. Nemci so vplenili 5 častnikov, 110 mož, 8 strojnih pušk, 1 reflektor in velik pionirski depo, ki se je nahajal v duplini. Kar je še ušlo francoskih braniteljev, je pobegnilo po rebro navzdol ter prepuščilo na ta način Nemcem planoto in s tem izborne nove pozicije. Pri francoskih vjetnikih in mrtvih — število poslednjih cenijo na najmanj 1500 — so konstatirali številke polkov: 18, 34, 49, 143, 218 in 249. Pripadali so 18. armadnemu koru. Rezerva, izvirajoča iz Pirenei, se je zelo hrabro branila. Tudi ta se ni mogla dati časa upirati napadalni strasti in hrabrosti naših čet.

S francoske zahodne fronte.

»Daily Telegraph« poroča iz Nancyja o pogovoru njegovega poročevalca z nekim francoskim polkovnikom. Ta je izjavil, da so bile izgube začetkoma vojne zelo težke. Samo en francoski armadni kor je izgubil v bojih za Coronne de Nancy 20.000 mož. Francoska armada na francoskem Lotariškem pa je sedaj v boljšem stanju nego začetkom vojne. Težke izgube, ki so jih Francozi začetkoma utrpeli, je razlagati s tem,

da so bili častniki in moštvo z generalni vred neizkušeni v napadu.

Nemci v Armentières.

Boulognski list »Telegraph« poroča na podlagi poročila nekega očividca, da so Nemci zasedli cesto, ki vodi v Lille, in da jo držijo blokirano. Oddaljeni so manj nego 10 kilometrov od Armentièresa, ki ga obstreljujejo. Zadnje nedeljo so padale njihove kroglice v neko važno industrijsko predmestje Armentièresa in so poškodovale mnogo tovarniških poslopij. V Armentièresu morajo biti prebivalci ob osmih zvečer v svojih stanovanjih ter ugasniti vse luči.

Mirovne težnje na Francoskem.

Pariz, 28. januarja. (Kor. urad.) Na kolodvoru v Grenoblu je policija zaplenila zavoj letakov z naslovom: »Vers la paix.« Domneva se, da obstoja mirovna organizacija, ki se nahaja v zvezi s sovražniki.

Francoska armadna uprava pod angleško kontrolo.

Obisk vojnega ministra Mille-landa je veljal predvsem upravnim vprašanjem. V Londonu so z ozirom na dognane sleparije v francoski armadi uvedli novo organizacijo, ki izroča finančno kontrolo francoske vojne uprave praktično Angležem.

Sramotilni letaki proti Poincaréju.

Pariz, 29. januarja. (Kor. urad.) Tu so razdeljevali sramotilne letake proti predsedniku in državnim institucijam. Vlada je odredila strogo preiskavo. Vlada izjavlja, da tiči za to zadevo Nemčija.

Bitka pri Helgolandu.

Kakor se poroča amsterdamskim listom, so navedbe nemške admiralitete o izgubah angleških ladij, ki so se udeležile pomorske bitke zahodno od Helgolanda, potrjene od poročil potnikov. Iz teh je razvidno, da je bila izguba angleških ladij prvotno nabita pri »Morningpostu«, obilno pa je eno uro nato cenzor inhibiral.

Mornariški izvedenec lista »Corriere della sera«, Pansario, priopisuje k pomorski bitki pri Helgolandu, da ta znova dokazuje, da je rezultat pomorske bitke v resnici odvisen od hitrosti in topov brodovja. Nemška mornarica, čeprav je še mlada, kaže tako izborna organizacijo ter razpolaga s tako dobrim in hrabrim moštvom, da more stopiti v boj z angleškimi brodovjem. Toda v tej bitki so bile nasprotne vojne moči preveč neenake: prvič je stalo štirim nemškim križarkam pet angleških križark nasproti, angleška premoč pa je bistveno obstojala tudi v tem, da so bile ladje bolj oborožene in tudi bolj hitre. Razentega je bilo angleško brodovje v svoji sestavi enakovrstnejše. »Blücher« vsled svojih topov in svoje majhne hitrosti ni podpiral Nemcev, marveč slabil.

Berolin, 29. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Poročilo angleškega admirala Beattyja o pomorski bitki v Severnem morju trdi, da se je po izjavi nemških vojni vjetnikov potopila križarka »Kolberg«. Kakor smo izvedeli iz verodostojnega vira, je to neresnično, kajti, kakor se je že uradno poročalo, so se vse ladje, udeležene pri bitki, razen »Blücherja«, vrnil v nemška pristanišča.

»Kieler Neueste Nachrichten« so dobile iz Amsterdama sledečo brzojavko: Kakor pripoveduje kapitan neke ladje, se je v bitki v Severnem morju potopila križarka »Tiger« vsled torpediranja.

Vojaške priprave Anglije.

Pariz, 28. januarja. (Kor. urad.) Kakor javlja »Gaulois«, je vojni minister Millerand izperno poročal armadni komisiji senata o svojem londonskem posetu in izjavil, da nadkriljuje vojaške priprave Anglije vse njegove nade.

Angleške rezerve.

London, 29. januarja. (Kor. ur.) Minister za javna dela je izjavil, da ima Anglija pol milijona infanterije rezerve, ki je vsak hip pripravljena, stopiti v bojno črto.

Konferenca v Londonu.

London, 29. januarja. (Kor. ur.) Uradno se poroča: Francoski mornariški minister je prišel v torek zjutraj sem in je bil od kralja sprejet. Minister je imel več konferenc s prvim lordom admiralitete o vprašanju, kako naj se razpostavi in uporablja brodovja obeh zaveznikov držav. Konferenca so pokazale soglasje v naziranju obeh državnikov in so-

udariteto obeh vlad. Minister se je sestal z Lloyd - Georgejem, Greyem, Kitchenierjem, Crewejem in Balfourjem ter je obiskal Portmouth, kjer si je ogledal arzenal in doka.

Strah pred Zeppelinom na Angleškem.

London, 29. januarja. (Kor. ur.) V mestih, katerim je pričakovati napada iz zraka, morajo spraviti najdragocenejše slike galerij in dragocenosti muzejev na varnost. V Londonu so spravili že mnogo slik v kleti. Večina dvoran nacionalnih galerij je zaprtih.

Belgijska armada.

Nasproti vsem poročilom, ki govorijo o 100.000, da celo o 200.000 Belgičev, ki se nahajajo v boju, konstatira »Magdeburger Zeitung«, da ima vsa belgijska armada le še moč enega armadnega kora. V to so všteti številni izmučeni vojaki, ki so jih morali poslati na jug, da se okrepijo. Od najvišjega števila 200.000 vojakov, ki jih je štela belgijska armada 5. avgusta, jih je 60.000 vjetih, 60.000 težko ranjenih, bolnih in izmučenih, 30.000 jih je padlo na bojišču, tako da jih je preostalo kvečjemu 50.000. Vsaka okrepitev je nemogoča, ker Nemci ne puste nobenega za orožje zmognega Belgičja čez mejo.

Izgubljeni angleški trgovski parniki.

London, 29. januarja. (Kor. ur.) Angleški parnik »Potaro«, ki ima 4400 ton, pogrešajo. Boje se, da ga je zaplenila nemška pomorska križarka »Kronprinz Wilhelm«. Parnika »Therese Heymann« in »Glenmowen« sta v Severnem morju najbrže zadel ob mine ter se potopila.

Bivši portugalski kralj na portugalskem ozemlju.

Madridski »Imparcial« objavlja brzojavko iz Badajosa, v kateri se poroča, da se nahaja bivši kralj Manuel pri Oroise na španski meji in sicer na portugalskem ozemlju. Generalni štab monarhistov in kraljev tajnik čakajo blizu meje bodočih dogodkov. V Madridu smatrajo notranji položaj Portugalske za zelo nevarno.

Angleži v Arabiji.

Nasprotje med Arabi in med Turki je znano že dolgo let. Arabski rodovi so prav za prav samo imenoma podvrženi Turčiji, ne menijo se pa nič za turško državo. Kadar je turška vlada še kaj zaukazala, vselej so odgovorili z uporom. Tudi niso nikoli hoteli turškega sultana priznati za kalifa, to je za svojega verskega poglavarja. Tako je bilo pred vojno, kako je zdaj, seveda nismo vstanu presoditi. Angleži so že dolgo imeli namen, se polastiti Arabije, kajti ta je zanje velike važnosti, posebno z ozirom na Indijo. Čim se je začela vojna, so Angleži na koncu perzijskega zaliva izkrcali večjo indijsko armado in ta armada je med tem že zasedla važno mesto Bassorah. To mesto je politično, strateško in gospodarsko velike važnosti, ker obvladuje velik del Arabije. Očividno je, da bodo Angleži poskusili prodrati še naprej in se polastiti Bagdada. Če dobe še to v roke, so gospodarji Mezopotamije in Arabije. V mirnih časih bi kaj takega ne bili mogli storiti, zlasti zaradi tega ne, ker bi se jim bila Nemčija uprla. Nemci so že dolgo let mislili na to, da bi naseljevali Nemce v Mezopotamijo. Zemlja je tam silno rodovitna in dani so vsi pogoji za izreden procvit. Zaradi tega se je Nemčija tudi zelo potegovala za zgradbo železnice do Bagdada in je po velikih diplomatskih borbah tudi dosegla svoj cilj. Angleži so vse to pisano gledali in čim se je začela vojna, so takoj vrgli svoje čete v te kraje. Zdaj, ko je Nemčija zapletena z njo v vojno, zdaj, ko Francozi in Rusi, ki so tudi posvečevali Mezopotamiji veliko pozornost, ne morejo nič ugovarjati, zdaj, ko rabi Turčija svoje armade na drugih koncih, so Angleži kratkim potem prodrli že do Bassoraha in njihovo postopanje kaže jasno, da imajo vsaj namen se polastiti Mezopotamije in celo Arabije. Če se jim bo to tudi posrečilo, je seveda drugo vprašanje.

Seški prekop bo zaprt.

Haag, 29. januarja. (Kor. urad.) Zunanje ministrstvo sporoča, da so angleške vojaške oblasti vse odredile, da se zapre ladjeplovstvo v Sušekem prekopu. Družba odklanja odgovornost za vsako zamudo in poškodbo. Popoldne ne more nobena ladja pripluti v prekop.

Iz Milana poročajo, da je promet v Sušekem prekopu do preklica prepovedan.

Boji ob Sueškem prekopu.

London, 29. januarja. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča, da so se pri Kantari blizu Sueškega prekopa vršili boji predstraž.

Turki v Sueškem prekopu.

Iz Amsterdama poročajo »Lokalanzeigerju«: Reuterjev urad poroča iz Kahir: Pri el Cantara se je vršil majhen boj. Turki so začeli streljati na neko patrolo. Ta je odgovarjala s puškami in strojnimi puškami. Sovražnik ni več napadal. Na treh točkah ob Sueškem kanalu so opazili turške oddelke, s katerimi niso prišli v dotiko. Pri Birmuhadalu je bombardiral angleški hidroplan neko turško kolono.

Italija in Romunija.

»Neues Pester Journal« poroča, da je po diplomatskih izveštilih o stališču Italije in Romunije, o katerem stališču so nasprotni listi vse polno neresnic pisali, trdno upati, da ostanejo popolnoma brez uspeha vsa prizadevanja tistih, ki hočejo ti dve državi nahujskati na vojno. Zlasti na Romunskem se je posebno v zadnjih dneh vse obrnilo na stran Avstrije in Nemčije. — Dalje poročajo nemški listi, da piše moskovski časopis »Ruskoje Slovo«: Nismo Romuniji pripisovali velikega pomena, a vendar tudi nismo te največje balkanske države in njene vojaške moči nizko cenili. Za pridobitev prijateljstva Romunije smo žrtvovali mnogo denarja. Leta sem smo po Romuniji trosili svoje rublje, a ti stotisoči cekinov so bili zastoni razmetani. Izgubili smo Romunijo za vedno in prav zadovoljni moramo biti, če se ta balkanska sila ne obrne proti nam. Iz poučljivih demonstracij smo naravno sklepali, da je v Romunski merodajen ruski vpliv, a te demonstracije so bile le delo poulične drhali, s katero niso bili vodilni krogi v nobeni zvezi. Danes je stvar taka, da ostane Romunija zanesljivo nevtralna. Prvič, ker hodi Romunija dogovorno z Italijo, katere nobena sila ne pripravi do tega, da bi se obrnila proti Nemčiji in proti Avstriji. Drugič, ker bi bilo v nasprotju z romunskimi interesi, če bi se obrnila proti centralnim državam, ki sta v polni posesti svojih sil. Vsi resni faktorji na Romunskem so se obrnili proti Rusiji. Ruska diplomacija je doživela poraz, kakor ga je doživela armada pri Mukdenu. Vojna kontribucija je velika: Tripelcenta je Romunijo izgubila.

»Tribuna« zavrača vedno novo razširjene vesti, da agitira bivši ministrski predsednik, Giolitti, v parlamentarnih krogih proti sedanjemu ministru Salandra in da se je z nemškim poslanikom, knezom Bilo-wom, dogovoril, spravi na krmilo za nevtralnost vneto vlado. Mogoče je, pravi »Tribuna«, da obsoja Giolitti zunanjo politiko, slonečo na ideologijah in simpatijah, ki v preveliki meri obvladujejo javno mnenje, smešno pa je misliti, da bo mož, ki je v dolgih letih vladanja spoznal politično odgovornost, pozabil na rezerviranost, ki mu jo nalaga položaj, in se postavil med vlado in tujega diplomata.

Protest ameriških državljanov.

Kolonijski, 29. januarja. (Kor. ur.) »Kölnische Zeitung« javlja: Ameriški državljanji, ki bivajo tačas v Evropi, so poslali, kakor smo že poročali, ameriški vladi in ameriškemu narodu protest proti izvozu orožja iz Amerike. V raznih deželah so bili osnovani odbori, ki nabirajo podpise ameriških državljanov. Centralni odbor se je že meseca decembra osnoval v Berlinu. Protest se bo v 10.000 izvodih razposlal na mirovne družbe, verska društva in ženske združitve. Protest navaja veliko množino dobav vojnega materiala; ki so jih evropske sile izročile Zedinjenim državam. Vsled plovitvene politike Anglije je dobava mogoča samo na eno izmed vojujočih se strank. To je v nasprotju z nevtralnostjo Zedinjenih držav. Američani opozarjajo nadalje na dejstvo, da niso te dobave namenjene samo za Anglijo, Francijo in Rusijo, marveč tudi za Japonijo. S tem obstoja nevarnost, da daje Amerika sama svojem bodočemu sovražniku v roke orožje za uničenje ameriških državljanov v morebitni vojni. V Evropi živeči Američani apelirajo na čut pravičnosti in smisel za človekoljubje svojih sodržavljanov in se nadejajo, da se jim bo posrečilo, prepričati izvoz vojnega materiala iz Zedinjenih držav, ker povzroča ta izvoz samo nepotrebno podžiganje vojne. V protestu se izreka želja, da se prepove izvoz vojnega materiala, ki je namenjen proti državam, ki so v prijateljskih odnosih z Zedinjenimi državami.

Stališče ruske duhovščine glede Palestine.

Kopenhagen, 29. januarja. (Kor. urad.) Na dan blagoslovljenja vode se je vršila v palači petrogradskega metropolita Vladimirja svečanostna skupščina, katere so se udeležili škofje, višji duhovniki, člani sv. sinoda in mnogo vseučiliških profesorjev. Metropolit je v svojem govoru zastopal stališče, da bi za Rusijo ne bilo umestno, da bi delovala za nevtiralizacijo svete dežele, za kar se je izrekel del javnega mnenja v Petrogradu. Sveta dežela mora biti podrejena ruskemu pravu, ostali krščanski narodi pa bi imeli pravico, da lahko svobodno posejajo svete kraje.

Rusija in tripelcenta.

Berolinski listi poročajo, da se v Petrogradu vzlic vsem uradnim znanikam vzdržujejo govornice, da se hoče Rusija ločiti od tripelcenta. Vsled tega je vlada izdala oficijelno izjavo, v kateri pravi, da tvorijo operacije zveznih armad in brodovij eno samo enoto, ki brezhbno izvršuje svoje načrte in je vsaj svoje poglavitne cilje dosegla pod najboljšimi pogoji. Dalje izjavlja vlada, da ni v tripelcenti nobenega nesoglasja in da vse za tripelcento dobro stoji.

Zamena konzularnih uradnikov.

Berolin, 29. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: V zadnjih dneh so se vrnili iz Rusije preko Švedske v Nemčijo 3 predstojniki prejšnjih konzulatov, 3 nemški konzuli in več konzularnih uradnikov. To je prvi uspeh dolgotrajnih zamenjalnih pogajanj z rusko vlado, ki se še nadaljujejo.

Long, dure, sure.

Nemški listi poročajo, da sta se velika politična neprijatelja, bivši francoski ministrski predsednik Clemenceau in sedanji ministrski predsednik Viviani sešla na pogovor o francoski cenzuri. Pri tej priliki je baje ministrski predsednik Viviani glede vojne rekel: »Long, dure, sure«. To se pravi: Vojna bo trajala dolgo, bo trda, a uspeh je gotov. V takih časih prorokovati, tudi francoskim ministrskim predsednikom ne pristaja posebno dobro.

Aprovizacijsko vprašanje v Avstriji.

Dunaj, 27. januarja. (Kor. urad.) Danes se je zgledala pri ministrskem predsedniku grofu Stürgku deputacija vseh treh skupin gosposke zbornice, da se posvetuje glede aktualnih vprašanj narodnega gospodarstva in posebno glede preskrbe armade in prebivalstva z živili. Deputacijo, ki jo je vodil tajni svetnik grof Goluchowski, in katere je obstojala iz tajnih svetnikov grofa Auersperga, barona Czadika, dr. Exnerja, dr. barona Plenerja in grofa Ernesta Sylva Tarouca, je sprejel ministrski predsednik v navzočnosti notranjega, trgovskega in poljedelskega ministra.

Grof Goluchowski je izjavil: Člani gosposke zbornice so v spoznanju dejstva, da je nemoteni potek narodnega gospodarstva, posebno pa zagotavljanje življenjskih potrebščin za armado in prebivalstvo največje važnosti tudi za uspeh vojne, posvetili tem vprašanjem največjo pozornost. Skupine gosposke zbornice občutijo potrebo, da dobe na eni strani od nje natančnejše informacije o njenem delovanju na vseh poljih, na drugi strani pa, da dajo vladi navodila, kako bi se doseglo zagotavljanje zaželenega namena.

Grof Sylva Tarouca je opozarjal na skrb šiirih slojev prebivalstva glede izhajanja z živili in zalogi do prihodnje zetje in je priporočal, da naj se po vzoru nemške družbe za vojno žito ustanovi tudi v naši državi družba za nakup žita, ki naj bi bil omogočen nakup potom uporabe državne rekvizicijske pravice. Dalje naj se razmišlja o izvedbi konfiskacije živil po vzgledu zadnje naredbe nemške zveze. Dalje je govoril priporočal vladi, naj se pogaja z ogrsko vlado glede nadomeščanja potrebne množine moke ali žita in nadomestnega blaga (ječmena, koruze) z Ogrske.

V nato se vršči debati, ki je trajala tri ure, so govorili vsi navzoči člani deputacije. Stavili so deloma vprašanja, deloma dajali inicijativo za akcijo vlade.

Ministrski predsednik grof Stürgk je pozdravil dejstvo, da mu je dana prilika, da se zamore s člani gosposke zbornice natančneje pogovoriti glede akcije vlade. Zagotavljanje življenjskih potrebščin za armado in prebivalstvo in zagotavljanje z domačimi zalogi živil do prihodnje zetje, je že od začetka vojne najvažnejša skrb vlade. V dr-

žavnem zakoniku je objavljenih tozadevno že cela vrsta odredb in so zato splošno znane. Razven tega se peča vlada z ogromnim številom posameznih odredb udeleženi resortov, ki naslednje namen, da se odstranijo zadržki in težave, ki jih povzroča vojna za različne namene narodnega gospodarstva, oziroma vsaj omilijo, da se pospešuje pridobitna delavnost raznih poklicev in obvaruje tako naše gospodarsko življenje pred škodami vojnega stanja. Vlada lahko z mirno vestjo trdi, da ne delavna, ampak se po svoji najboljši moči neumorno trudi za varovanje vseh zahtev gospodarskega življenja. Kar pa se tiče posameznih uvedenih ali še ne uvedenih akcij, se ne sme pozabiti na važne predpogoje. Prvi je, da morajo vse odredbe odgovarjati v našem državnem ozemlju obstoječim gospodarskim in življenjskim razmeram. Vlada zasleduje samoobsebi umljivo z največjo paznostjo vse tozadevne pojave v tujini; toda navadno kopiranje vsega tega, kar je bilo v drugih državah spoznano kot umestno in potrebno, brez preizkušnje in brez natančne preiskave, če odgovarja našim razmeram, bi bilo gotovo škodljivo. Drugi važni predpogoj vseh odredb je dejstvo, da je avstrijsko državno ozemlje normalno navezano za dobavo žita za kruh na Ogrsko. Če tudi tvorite obe državi monarhije enotno carinsko ozemlje, je vendar vsaka obeh držav v večini panog gospodarstva avtonomna. Prehajajoča na navodila grofa Sylve-Tarouca, je ministrski predsednik naznanil, da se nahaja ustanovitev družbe za nakupovanje žita v stanju pogajanj z udeleženi faktorji, in je izrazil nado, da bo ta zadeva, glede katere pripuščala natančnejše poročilo trgovinskemu ministru, kmalu rešena ugodno.

Kar se tiče revizijske pravice, govori o tem že paragraf 6. navedbe glede najvišjih cen in vlada se ne bi obotavljala poslužiti se te pravice na korist na nesebični podlagi ustanovljeni družbi za nakupovanje žita.

Na neko vprašanje grofa Goltchowskega glede pomožne akcije za Galicijo je dal ministrski predsednik natančna pojasnila glede dosedanjih tozadevnih pogajanj vlade in že odrejenih odredb.

Nato je poročal trgovinski minister dr. Schuster obširneje o stanju pogajanj glede ustanovitve zadruga za nakupovanje žita. Pričakovati je, da se bodo ta pogajanja, ki se vrše kar naltreje, končala v najkrajšem času. Naredba glede pečenega kruha bo v najkrajšem času zopet preustrojena.

Poljedelski minister je razpravljaj obširno o preskrbi z žitom in moko. Z žitom za kruh v ožjem zmislu (pšenica in rž), po rezultatu žetve v obeh državah monarhije ne bi bilo mogoče izhajati. Minister je opozarjal na ugodno žetev koruze, ki bi bila za vse slučaje za prehranjevanje prebivalstva sposobna moka. Nato je razpravljaj o obstoječih predpisih glede uporabe nasilne revizije, kakor tudi o odvzetju vpočabe krompirja v žgálnicah.

Grof Sylva Tarouca je resumiral izrečene želje v zmislu, da naj se ustanovitev zadruga za nakup žita kolikor mogoče pospeši in se ji dajo primerna pooblastila, od strani vlade pa podpira finančno.

Poslanec Albert Horvatek *

Maribor, 28. jan. 1915.

Dne 27. januarja je umrl tu pri nas mož, kojega vse življenje je bilo tako, da je tudi mi ne smemo prejeti, ne da bi se vsaj v manjši meri bavili z njim.

Albert Horvatek je imel burno prošlost in šel je, ali holie: moral je iti, zgodaj v pokoj. Služboval je na Gornjem Štajerskem in čut za trpeče delavske sloje ga je napotil, stopiti v vrste socialdemokracije, kar so mu njegovi predpostavljani zelo zamerili. Kot govornik je imel mnogo daru, govorica mu je tekla gladko, brez strasti, in nekoliko preko srednjevelika postava, z visokim čelom ter osivelimi lasmi in brado, vse to spojeno z gotovim dostojanstvom, mu je kmalu priborilo med tovariši, vodilnimi socialdemokrati, odlično sodočujoče mesto.

Socialna demokracija, ki je v Mariboru v zadnjem desetletju svoje delo izdatno pospešila, ga je poslala na to mesto sem in vse niti obsežnega aparata so mu bile nele znane, marveč se tudi zbirale okrog njega. Bil je gotovo spretan mož-politik in njegova krivda pač ni bila, če je socialna demokracija pričela v zadnjih treh letih sem v Mariboru pešati. Albert Horvatek je bil izborni teoretik, z glavno lastnostjo, ki je pri tem za uspeh potrebna, vezati načela teorije z onimi praktičnega političnega življenja. To seveda marsikaterkrat njegovim tovarišem ni ugajalo, ali

pa jim je manjkalo razumevanja, in vsled tega baš so mu bile roke premnogokrat vezane — nasprotnikom v korist. Poslanec Horvatek pa takega ravnanja nikoli ni grajal, kajti čut strankarske discipline je imel v njem neverjetno moč.

V zadnjem času, rekel bi: Zadnjega pol leta sem, so se v njem marsikateri pojmi preobrazili in zlasti naše narodne težnje je pričel motriti iz popolnoma drugega stališča. Doim je še pred skoro dvema letoma pobijal slovensko zahtevo po slovenski narodni šoli v Studencih tik Maribora, je sedaj priznaval potrebo te šole.

Pokojni poslanec Horvatek je bil izredno značajan mož, mož, ki je izpolnil vsikdar, kar je obljubil, bodisi če je šlo za politične, bodisi če je šlo za privatne zadeve. Kogar je smatral vrednega svojim prijateljem, onemu nasproti je vse zaupal, n. pr. če je sploh govoriti smel. Če mu niso roke bile direktno vezane.

S smrtjo poslanca Horvateka je zadan socialni demokraciji v Mariboru in sploh na Spodnjem Štajerskem hud udarec, kajti Horvatek je bil v obče spoštovan in med delavci zelo popularen. Kogarkoli bodo v njegovo nadomestilo poslali v Maribor, vsak bode moral pričeti skoro od kraja, kajti Horvatekovo zapuščino kar kratkoma nastoniti, pač ne bo zamogel kmalu kdo. Sicer pa poslednje ni naš stvar.

Napisali smo možu par kratkih vrst. Storili smo to, ker spoštujemo in čislamo tudi političnega nasprotnika — če je značilen in pošten. To pa je bil poslanec Horvatek!

Blag mu spomin!

IV. Skvarča.

Dnevne vesti.

— **Obletnica smrti prestolonaslednika Rudolfa.** Povodom obletnice tragične smrti prestolonaslednika cesarjeviča Rudolfa so člani cesarske hiše položili številne krasne vence na krsto v kapucinski grobnici. Nemški veleposlanik pl. Tschirschky je položil na sarkofag pokojnega prestolonaslednika v imenu cesarja Viljema prekrasen venec. Danes je poteklo četrto stoletje, odkar je izdihnil svojo plemenito dušo cesarski princ, ki še sedaj živi v svežem spominu vseh avstrijskih narodov.

— **Vesti o ministrski krizi.** Češki klerikalni list »Hlas« trdi, da je ministrski predsednik grof Stürgkh te dni ponudil cesarju svojo demisijsko ter priporočal za svojega naslednika naučnega ministra Hussareka, cesar pa da je demisijsko grofa Stürgkha odklonil.

— **Poljski minister - krajan.** Listi poročajo, da bo tekom prihodnjih dni imenovan načelnik poljskega kluba dr. Leo za poljskega ministra-krajana. Kakor znano, je bila pred nekaj leti opuščena institucija ministrov-krajanov in ni v sedanjem kabinetu ne češkega, ne poljskega, ne nemškega ministra - krajana. Načelnik poljskega kluba naj postane posl. Jaworski.

Dr. Šusteršič je brzojavil »Tagespost«, da je poročilo o njegovi kandidaturi za skupnega finančnega ministra brez vsake podlage.

— **Avstrija in Romunija.** Avstrijski poslanik v Bukarešti, grof Czernin je prišel na Dunaj in je imel večeraj posvetovanje z ministrom zunanjih del baronom Burianom.

— **Zastopniki trgovine, obrtnosti ter industrije** so imeli večeraj na Dunaju posvetovanje o preskrbi prebivalstva s kruhom. Shodu je predsedoval predsednik dunajske trgovske zbornice Pavel vitez Schöller. Shoda so se udeležili predsedniki trgovskih in obrtnih zbornic, med njimi predsednik kranjske trgovske in obrtne zbornice g. Ivan Knez. dalje zastopniki važnih obrtnih ter industrijskih strok. Razpravljalo se je o vprašanju, kako poskrbeti, da ne bo zmanjkalo moke. Sklenjeno je bilo, poslati k ministrskemu predsedniku duputacijo, ki bo zahtevala, naj se vse zaloge žita in moke enakomerno razdele na vse kronovine, naj se uvede trgovski monopol za žito in moko, naj se vse zaloge takoj zaplenijo in naj se doseže dogovor z Ogrsko, da bo dala kar treba žita in moke Cislitvanski.

— **Protj cenzuri.** Tudi občinski svet v Solnogradu je sprejel resolucijo, s katero zahteva, naj bo delokrog cenzure omejen samo na prepovedanje vznemirljivih ali škodljivih vesti o vojaških stvareh, sicer pa naj se časopisju pusti svoboda.

— **Za invalide, vdove in sirote.** Pri ministrskem predsedniku je bila deputacija poslancev posredovat, naj vlada odredi, kar treba za preskrbo vdov in sirot v vojni padlih vojakov in za invalide. Poslanci so opozarjali, da po veljavni postavi dobivajo vdove in sirote le šest mesecev po smrti

moža, oziroma očeta, podpore in da bi lahko že te dni izgubile podporo vse tiste vdove in sirote, katerih mož, oziroma oče, je padel že v začetku vojne. Dalje so opozarjali, da je po sedaj veljavni postavi preskrba invalidov popolnoma nezadostna in je treba to preskrbo izdatno izboljšati. Ministrski predsednik je obljubil da izda vlada v najkrajšem času provizorično odredbo, tako da vdove in sirote ne bodo čisto nič prikrajšane in da bo tudi primerno preskrbljeno za invalide. Poslanci so izročili ministrskemu predsedniku tudi spomenico o razkosavanju zemljišč. Ministrski predsednik je izjavil, da se vlada s tem vprašanjem že bavi, ker spoznava, da je nujno, v tem oziru kaj ukreniti. Končno je ministrski predsednik še obljubil, da se odpravi sedanja določba, po kateri izgube pri vojaštvu služeči državni uslužbenci 25% svojih plač.

— **Našega rojaka, feldmaršallajtnanta Lavriča,** ki je pridelen trdnjaskemu povelstvu v Krakovu, je zadel hud udarec. Poročajo nam namreč iz Krakova: Dne 24. januarja je umrl junaški sin feldmaršallajtnanta Lavriča, Karel, ki je bil dne 3. septembra odlikovan s cesarsko kolajno za hrabro vedenje pred sovražnikom, v cvetu mladosti, star 21 let; po kratki, mučni bolezni je izdihnil svojo blago dušo v naročju svojega očeta v Milayczycach na ruskem Poljskem. Položilo so ga k večnemu počitku v smrekovem gaju v tihem parku veteranske gospe Trzebinske. — Tudi starejši sin gosp. feldmaršallajtnanta Lavriča, Alfred, stotnik generalnega štaba, ki se je odlikoval s svojim junaštvom ob Drini in ob Lješnici, se bori s smrtjo. Obol el je na legariju, ki ga je nalezal na južnem bojišču. Gospodu generalu in njegovi visokočislani obitelji naše iskreno sožalje!

— **Padel** je pri naskoku na Liso goro nadporočnik 55. pešpolka, Aleksander Schischkar, nečak gosp. R. Schischkarja, vpokojenega direktorskega tajnika »Kranjske hranilnice« v Ljubljani.

— **Ranjen** je bil v enem zadnjih bojev v Galiciji vojak Franc Planinc, od 87. pešpolka, doma iz Podrebe na Spodnjem Štajerskem.

— **Pogreša** se vojak Anton Peterman, 17. pešpolka, 9. stotinja, vojna pošta 32. Pogrešani je zadnjikrat pisal dne 29. septembra l. l. in od tega časa ni nobene vesti o njem. Kdor od njegovih tovarišev kaj ve o njem, naj bo toli prijazen in naj sporoči nefrankovano njegovi sestri ge. Mariji Konila, Jesenice št. 30, Gorenjsko.

— **Iz Kileva** se je oglašil Martin Rotar, posestnik in gostilničar z Ježice. Piše obenem da sta z njim tam tudi Franc Serše, cestar z Ježice in pa Čizman Juri, železniški delavec iz Čeruč. Vsi so bili okoli 7. t. m. vjeti v Karpatih. Naha-jali so se pri 7. lovskem bataljonu. Poroča, da se jim razmeroma dobro godi in da najbrže bodo še dlje proti notranjosti Rusije poslani!

— **V ruskem vjetništvu** se nahaja, kakor poroča »Edinost«, črnovojniški nadporočnik Ivan Košnik, profesor na realki v Gorici.

— **V srbskem vjetništvu** se nahaja posestnik Lesar iz Čepelj v vranski župniji.

— **Spomin na padle vojaške.** Dolžnost pijetete je, ohraniti trajno ime na vojakov, ki so padli na bojiščih, ali so vsled poškodb in na bojišču dobljenih bolezni umrli. V ta namen je c. kr. nižjeavstrijsko namestništvo ukazalo občinam, naj napravijo posebne zapisnike dotičnih vojakov, pristojnih v posamezne občine. Upamo, da bodo tudi druge deželne vlade izdale tak ukaz.

— **Mlinarji na deželi — kupčija s prašiči.** Piše se nam: Med drugimi posledicami vojnega stanja je tudi pomanjkanje živil. Oblastva priporočajo v svojih odredbah, naj se z živili varčuje in štedi in nasvetujejo, naj se pri kruhu uporabljajo tudi otrobi, krompir z olupki itd. Tudi so bili izdani ceniki za moko in druge predmete, da bi se ljudstvu pomagalo. Pri tem pa se je prezelo nekaj, kar je potrebno hitre odpomoci, to je ravnanje gotovih mlinarjev na deželi. Mlinarska obrt se v gotovih krajih izvršuje tako: Kmetovalec da žito v mlin, ako pa želi za mletve plačati v denarju, se mlinar brani in ne sprejme denarja, marveč se z blagom sam plača. Namesto da bi vzel primeren delež žita stran predno se zmleje, vzame seveda najfinejšo moke nad vse neprimerno mnogo, časih skoro polovico izdelanega blaga. S tem je kmetovalec seveda zelo oškodovan. Sicer obstoji baje neka tarifa za mlinarje, a ta je pozabljena, druga nič manj važna stvar je kupčija s prašiči. Pri tej so v prvi vrsti prizadei mestni in delavski sloji. V jeseni je deželni odbor z lepaki priporočal, da naj kmetje ne prodajajo prašičev čez mejo. To je domačim kupcem

omogočilo, da so prašiče dobivali ceneje kakor druga leta, namreč od začetka po 28, pozneje po 32 krajcarjev stari funt, torej približno po 1 K do 1 K 20 v kilogram. Prašiča se zelo malo vkolje (odpadki), vse drugo je skoraj enakovredno blago s špehom vred. Sedaj pa se meso tistih prašičev prodaja po 3 K kilogram in se zna povzpeti še višje, ker tu ni oblastveno določene cene in seve tudi ne globe. Nujno je torej želeti, da se to uredi in zlasti bi bila potrebna tarifa za mlinarje, določujoča, koliko smejo zahtevati ali v denarju ali v blagu.

— **Čitva ranjenim vojakom!** Po raznih bolnišnicah v Bosni in Hercegovini se nahaja tudi precej Slovencev. Zeleti bi bilo, da bi Slovenci tudi semkaj poslali kaj knjig, odnosno prečitanih časopisov. Oh, koliko knjig leži zaprašenih med Slovenci, koliko časopisja se po nepotrebnem raztrga, s katerimi bi zamogli napraviti ranjenim vojakom mnogo prijetnih uric. — Podpisani je pripravljan, sprejeti tako čtivo za ranjene Slovence v Bosni in Hercegovini, katera bi odposlal na razne vojaške bolnišnice za ranjence. — Zlatoust Planinc, 16. Traindivision, Mostar, Hercegovina.

— **Člani »Goriške sokolske župe« na bojišču.** Izmed članov »Goriške sokolske župe« jih je 36% na bojišču. Ti odstotki se bodo še povišali, ker bodo sedaj vpoklicani še mlajši člani.

— **Slovenkam!** Za vašo požrtvovalnost v teh kritičnih dneh, za poslano božična darila izreka v imenu vseh, na južnem bojišču se borečih vojakov — Zlatoust Planinc.

— **Zbirka umetnin za invalidski fond.** Da-si je akcija šele v začetkih, je došlo odboru protez urada za vojno preskrbovanje (Dunaj, III. Löwengasse 47) že lepo število umetnin. Med drugim so prispevali slikarji Wesemann, Winterowski, Stelling, Klaber. Pa tudi od privatne strani je prišla cela vrsta dragocenih starejših in novejših oljnatih slik.

— **Vojnospominski krožniki.** Vojnospominski krožniki, ki jih je izdal urad za vojno preskrbovanje, imajo brez dvoma trajno umetniško vrednost. Dekoracija je v modrosivi barvi in predstavlja sv. Mihaela v boju z zmajem. Krožnik ima spodaj napis »Vojno leto 1914«, a na zadnji strani ime urada za vojno preskrbovanje, kakor tudi tekočo številko. Cena je določena na 12 K. Čisti dobiček pride na korist vojakov na bojišču in vdov in sirot padlih vojakov. Krožnike je dobili v vseh večjih trgovinah s porcelanom in galanterijami.

— **Naš listek.** V ponedeljek začnemo priobčevati veliki roman, ki smo ga že pred nekaj časom naznanili. Omenjeno bodi, da je ta roman dobil največjo nagrado francoske akademije.

— **Zdravnik g. dr. Jernej Demšar** je kot vojaški asistentni zdravnik transferiran na zgornje Ogrsko in odpadejo vsled tega vse njegove ordinacije.

— **Javna knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj«** (Pred igriščem št. 3) nas prosi za to-le objavo: Ker je bil v zadnjih tedaj poset knjižnice tako izredno številan, da so se težavno odpravile vse stranke tako naglo, kakor želi knjižnična uprava, se bo do odslaj izposajale knjige tudi ob sobotah od pol 7. do 8. zvečer. Knjižnično vodstvo prosi torej, da se izposajevalci, ki jim dopuščajo čas, preskrbe s potrebnim čitvom že ob sobotah zvečer. Knjižnica bode torej odslaj odprta ob sredah in petkih od 6. do 8. zvečer, ob sobotah od pol 7. do 8. zvečer in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne.

— **Fižol** se bo prodajal od ponedeljka naprej onim strankam, ki so ga naročile že preje, in tudi onim, ki ga naroče sproti. Najpro se bo prodajal fižol ribničar, madaljon pride pa na vrsto pozneje. Prodajal in naročal se bo na mestnem magistratu, vhod srednja hiša, na dvorišču v aprovizijski prodajalni.

— **V kolozelu** se nahajajo skladišča špirta. V teh skladiščih je petrolejska razsvetljava in v enem izmed teh skladišč se celo nahaja, kakor je dognala magistratna komisija, železna peč. Ker je nevarnost, da nastane v teh skladiščih požar, je magistratni gremij sklenil, da mora lastnik teh skladišč, gosp. Anton Dehenghi, brez odlaganja uvesti električno luč, sicer da se mu takoj oblastveno zapro vsa skladišča.

— **Mestna zastavljalnica ljubljanska** naznanja slavnemu občinstvu, da prične v mesecu februarju 1915 z zopetno redno mesečno dražbo in sicer dne 11. februarja t. l. za v juniju in juliju 1913 zastavljene dragocenosti, dne 12. februarja t. l. pa za v avgustu in septembru 1913 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) vršeci se vsaki dan od 8. do 12. dopoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

— **Umrl je v Ljubljani** na Sv. Petra cesti dimnikarski mojster g. Josip Vrhovec v starosti 50 let. Bolehal je dolgo. Zapušča vdovo s 3 otroci. Pogreb je v nedeljo dopoldne ob 3. uri. Bodi vrlemu možu prijazen spomin! Prizadetim naše sožalje!

— **Reciprociteto** glede pasjih znank je priznal magistratni gremij sosedni občini Moste. Isto velja tudi glede Viča in Zgornje Šiške.

— **Iz Rateč na Gorenjskem** nam pišejo: Iz našega kraja je do zdaj odšlo 70 mož in mladeničev pod orožje t. j. 10% vsega prebivalstva. Kar je do sedaj znano, so baje 4 mrtvi, 2 pogrešana, 4 vjetniki v Rusiji, več ranjenih se je zopet vrnilo v fronto, v raznih bolnicah se pa še nahaja nekaj obolelih in ranjenih. Prostovoljno gasilno društvo je dalo 1/3 svojih članov t. j. 12 mož domovini na razpolago. Pri predstoječem naboru jih zopet nekaj odide. V občini že občutno primanjkuje moke. Trgovci jo sicer naročajo, a določje se jim ne. Domače zaloge pa ni, razun pri par večjih posestnikih, ki jo sami rabijo za se. Po novem letu se je pričela prava sibirski zima. Mraza posebnega sicer ni, pač pa leži po dolini 1 m 30 cm snega. Divjačina silno trpi. Srne prihajajo prav k hišam. — Taka zima je dobra za spravljane lesa z gora, odkoder vozniki prav pridno vlačijo »štoker« v dolino.

— **Obrtna zadruga na Bledu** ima v nedeljo, dne 14. februarja 1915 ob 2. dopoldne v hotelu »Triglav« na Bledu svoj letni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Zagorju ob Savi** je priredilo gledališko predstavo dne 27. decembra 1914 in je darovalo od čistega dobička polovico vodstvu tukajšnje bolnice Rdečega križa, vsoto 52 K 43 v. Društvo se zahvaljuje vsem igralcem, ki so požrtvovalno in brezplačno sodelovali v korist bolnici Rdečega križa in požarne brambe. Novo gledališko predstavo v isto svrho priredi društvo dne 7. svečana 1915 v dvorani g. R. Mihelčiča na Toplicah. Slavna sosedna društva in slavno občinstvo prosimo, da podpira to prireditve. Končno se zahvaljujemo rudniškemu ravnatelstvu za razsvetljavo in g. Mihelčiču za brezplačno prepuščanje dvorane.

— **Himen.** V Trbovljah se je danes poročil g. dr. Josip Pučnik, odvetniški kandidat v Celju, z gospodično Anico Kramerjevo, hčerko iz ugledne narodne rodbine trgovca in podžupana Ivana Kramerja. Iskreno čestitamo!

— **Prepoved finega belega peciva na Štajerskem.** Štajerska namestnija je prepovedala pekrom in slaščičarjem izdelovanje belega peciva na kvasu ali s surovim maslom, kakor so šartlji, potice, krofi itd. Namestnija hoče tudi s to odredbo omejiti porabo pšenične moke.

— **Adventisti,** ki uče konec sveta in praznujejo soboto, radi česar jih imenujejo tudi sabatiste, se nahajajo tudi v Mariboru. »Straža« pravi, da jih je okrog 120 oseb.

— **Iz Ormoža.** Pleskar Veselič iz Ormoža je strgal o priliki črnovojniškega nabora v Ptuju nekemu kmečkemu fantu iz Litmerka slov. trak s klobuka. Fant ga je tožil in Veselič je bil obsojen pri okr. sodišču v Ptuju na globo in plačilo vseh stroškov.

— **Prezident tržaške drž. policije in poslanec Pittoni.** V mestnem svetu tržaškem se je dne 3. maja lanskega leta poslanec Pittoni bavil s prezidentom državne policije v Trstu Alfredom Manussijem de Montesole. V naslednji seji je vladni zastopnik dvorni svetnik Lasciae v namestnikovem imenu protestiral proti pavšalnim dolžitvam poslanca Pittonija. Ta pri dotični seji ni bil navzočen, pač pa je v naslednji seji ponovil svoje besede ter dejal, da jih bo konkretno o primernem času in na primernem mestu. Policijski prezident Manussi je na to vložil proti poslancu Pittoniju tožbo, o kateri se je vršila prva obravnava že meseca novembra. Pri tisti obravnavi je poslanec Pittoni ponudil dokaz resnice za svoje trditve, na kar je bila obravnava preložena in je bil dan Pittoniju rok 14 dni, da naznani sodišču svoje dokaze. Pittoni je v tem roku predložil sodišču spis, v katerem je navedel

celo vrsto državnih funkcionarjev za priče. Sodišče je delo ta spis na razpolaganje policijskemu prezidentu, da napravi protisip in je ob enem začelo z zasliševanjem Pittonijevih prič, kar je trajalo precej časa. Med tem je policijski prezident izdelal svoj protisip, v katerem je vse Pittonijeve trditve točko za točko pobit. V četrtek se je začela na tej podlagi nova kazenska obravnava proti Pittoniju. Poročilo o tej obravnavi je v tržaškem »Piccolu« skoro celo zaplenjeno: iz priobčenih odstavkov je le razvidno, da je bila razprava burna, da so bile zaslišane različne priče in da je bila končno obravnava preložena na včeraj, to je v petek.

Rop v gostilni v Trstu. Anton Segulin, delavec v Trstu, se je na cesti seznanil z neko žensko in jo je peljal v kremo Mateja Kadiča v ulici Ghiaccera št. 4. To gostilno mu je nasvetovala njegova nova znanica. Ko je hotel Segulin plačati in je vzel iz denarnice dvajsetkronski bankovec, je neki v bližini stoječi človek skočil k njemu in kriče »daj sem, ta bankovec je ponarejen«, hotel Segulinu denar iz rok iztrgati. Segulin je stisnil denar v roke in je tako trdo držal pest, da mu je napadalec ni mogel odpreti. Tedaj je pa priskočil drug človek in je z nekim orožjem udaril Segulina po roki tako, da mu je prerezal žilo in skoro roko odsek. Roparja sta pograbila bankovec in ušla, z njima pa tudi Segulinova na cesti najdena znanica. Policija je pa to žensko kmalu dobila in ta je priznala, da je Segulina nalašč zvalila v imenovano gostilno ter tudi povedala, kdo sta roparja.

Visok sneg je zapadel v gorah. Na Predelu je sneg debel 2 metra 30 cm.

Gospodična Pikolo krasna veselejša v 3 dejanjih priredil Fran Hofer predvaja se od danes naprej v kinematografu »Ideal«. Glavno vlogo igra znana umetnica »Dorrit Weixler«, ki igra v tej igri dve vloži in sicer hišno in »pikolo« v nekem hotelu. S svojo razposajenostjo razveseljuje brezmejno. Lahko se trdi, da je to ena najboljših veselejša ter vrste.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

(Kratice: p. = polk; komp. = kompanija (stotnija); r. = ranjeni; m. = mrtvi; v. = vjet.)

(Iz seznamka izgub št. 111. z dne 23. januarja.)

Arko Franc, 17. pešp., 4. stot., iz Ribnice, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Benčina Alojzij, 17. pešp., 6. stot., iz Loškega potoka, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Bizilj Karol, 17. pešp., 2. stot., iz Peč, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Breskvar Franc, 17. pešp., 2. stot., iz Loškega potoka, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Bukovec Jožef, 17. pešp., 3. stot., iz Toplice, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Buriak Anton, 17. pešp., 5. stot., iz Horjula, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Čampa Franc, 17. pešp., 4. stot., iz Sušja, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Cerkovnik Jernej, 17. pešp., 7. stot., iz St. Jerneja, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Debeljak Ivan, 17. pešp., 7. stot., iz Kostanjevice, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Drešar Jožef, 17. pešp., 2. stot., iz Vodice, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;

Veliki sovražniki.

Nashe telo ima celo množino sovražnikov, velikih in majhnih, proti katerim se mora stalno boriti, da si ugotovi svojo pravico do obstanka. Sovražniki človeškega telesa so mraz, veter, prepih, sneg, dež itd., ki skoro vsak dan v velikih množicah navaljujejo na človeka. Seveda je modra previdnost napravila naše

Erbežnik Ivan, 17. pešp., 3. stot., iz Koroške Bele, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija;
Erčulj Alojzij, 17. pešp., 9. stot., iz Podgore, vjet tudi tam;
Fajdiga Anton, 17. pešp., 11. stot., iz Temenice, vjet istotam;
Gabrijelčič Karol, 17. pešp., 6. stot., iz Anhova, vjet istotam;
Gregorec Jožef, 17. pešp., 3. stot., iz Predvdora, vjet istotam;
Gregorič Ivan, 17. pešp., 2. stot., iz Ambrusa, vjet istotam;
Hočevar Anton, 17. pešp., 8. stot., iz Metlike, vjet istotam;
Hudoklin Ivan, 17. pešp., 10. stot., iz Orehove vasi, vjet istotam;
Jager Matija, 17. pešp., 5. stot., iz Dobrunj, vjet istotam;
Janežič Alojzij, 17. pešp., 5. stot., iz Češnice, vjet istotam;
Jenster Jakob, 17. pešp., 10. stot., iz Sorice, vjet istotam;
Ježek Pavel, 17. pešp., 14. stot., iz Smartna, vjet istotam;
Kalar Martin, 17. pešp., 6. stotnija, z Grosuplja, vjet istotam;
Kepic Jernej, 17. pešp., 4. stot., iz Trzina, vjet istotam;
Kermavnar Ignacij, 17. pešp., 2. stot., z Brezovice, vjet istotam;
Kersnic Karel, 17. pešp., 12. stot., iz Ribnice, vjet istotam;
Klančar Martin, 17. pešp., 12. stot., vjet istotam;
Klepec Nikolaj, 17. pešp., 3. stot., iz Adlešič, vjet istotam;
Klinec Ivan, 17. pešp., 7. stot., iz Aržiš, vjet istotam;
Kobilšek Peter, 17. pešp., 6. stotnija, iz Aržiš, vjet istotam;
Kokeli Ivan, 17. pešp., 8. stot., iz Oselice, vjet istotam;
Kos Alojzij, 17. pešp., 4. stot., iz Polhovca gradca, vjet istotam;
Kos Ivan, 17. pešp., 2. stot., iz Moravca, vjet istotam;
Košir Štefan, 17. pešp., 9. stot., iz Bukovice, vjet istotam;
Križan Anton, 17. pešp., 11. stot., iz Božjakova, vjet istotam;
Ladič Jožef, 17. pešp., iz Podgrada, vjet v Serdobsku, gubernija Saratov, Rusija;
(Dalje prihajajo.)

Razne stvari.

* **Monopol čaja na Ruskem.** Rusija namerava uvesti monopol čaja, ki bo donesal 344 milijonov rubljev na leto.
* **Delavska stavka na Angleškem.** Iz Londona poročajo: Pri glasovanju glede stavke je dve tretjini rudarjev v West York Shire glasovalo za stavko.
* **Bivšega francoskega finančnega ministra Caillauxa.** je kakor poročajo iz Buenos Airesa, ugriznila kača. Njegovo stanje je baje zelo resno.
* **Vjetniki na Ruskem.** »Frankfurter Zeitung« poroča iz Petrograda: V Tomsku je 45 stopinj Reaumura mraza. Kakor »Slovo« poroča, zelo trpe vojni vjetniki.
* **Revolucionarna agitacija v Rusiji?** Sofijski listi vedo povedati, da se v Rusiji vedno bolj širi revolucionarna agitacija. Vse kaže, da se pripravljajo velik kmečki upor.
* **Izgube zdravnikov na Nemškem.** V prvih 122 seznamih izgub je izkazanih 452 zdravnikov, ki so padli, ki jih pogrešajo ali ki so bili ranjeni. V seznam mornariških izgub je izkazanih 18 zdravnikov.
* **Dva ruska transportna parnika zamrznila.** Berolinska »Deutsche Tageszeitung« poroča: V Lednem morju pri Novi Zemlji sta zamrznila dva ruska transportna parnika, na katerih se nahajajo ruske čete.
* **Ponesrečen parnik.** Italijanski parnik »Angelo Parodi« se je po vestih iz Norfolk 300 milj od rta Henry potopil. Utonilo je vse moštvo. Iz Zvenove pa javljajo, da je lastniku

parnika brzojavil kapitan iz Brooklyn, da je ladjo »Angelo Parodi« privlekel tjakaj neki grški parnik.
* **Obsojen radi žalitve nemškega cesarja.** Rotterdamski odvetnik van Rossem je bil radi razžaljenja nemškega cesarja, ki je je zagrešil z izdajanjem nekega pamfleta, obsojen na globo 300 goldinarjev ali 60 dni zapora. Od obtožbe, da je ugrozil holandsko nevtralnost, je bil oproščen.

* **Demokratskega generala aristokratski šofer.** Vrhovni poveljnik francoske armade, general Joffre, je skozinskoz demokrat in je to tudi v svojem uradnem delokrogu neštokrat povedal. Njegov šofer je pa mark Albufera, vnuk slavnega generala Sucheta, ki si je kot vojskovodja Napoleona I. pridobil največje laurike.

* **Gospodarska situacija Rusije.** Petrogradska brzojavna agentura objavlja izkaze o gospodarskem položaju Rusije. Po teh izkazih je eksportirala Rusija v drugi polovici leta 1914. 46.841.000 pudov žita proti 362.304.000 pudom v isti dobi leta 1913. Državna banka izkazuje da znaša kritje v prometu se nahajajočih bankovcev 51%. Rusija je do sedaj najela eno notranje vojno posojilo v vsoti 500 milijonov rubljev.

* **Kaj Francozi med vojno bere.** Neki francoski list je napravil poizvedovanje, da dožene, kaj ljudje med vojno čitajo. Izkazalo se je, da ljudje pač največ čitajo dnevne liste, ki prinašajo poročila o vojnih dogodkih. A izkazalo se je tudi, da čitajo tudi še druge spise, namreč knjige, in citajo jih veliko več kakor v mirnih časih. Pozna se to posebno v javnih knjižnicah. Stari in mladi ljudje, vojak in ranjenci, vsi hodijo v javne knjižnice čitat. Posebno radi čitajo zgodovinska dela, kakor bi spomini na slavno francosko preteklost in na sijajne vojne v minulih časih podžigali vsa srca in navdajali vse duše s pogumom in zaupanjem. Zanimajo pa se ljudje zelo resno tudi za vse knjige, ki se tičejo Nemcev in vsak se želi podučiti o razmerah v državi, s katero ima Francija vojno. Tudi knjige vojaških kritikov čitajo čisto preprosti ljudje z največjo pozornostjo. V knjižarnah se je ravno tako dognalo, da kupujejo ljudje največ knjige o revolucionarnih vojnah, o Napoleonu I., o vojni leta 1870., o obleganju Pariza in o vojaških razmerah. Izmed romanov so zdaj najbolj priljubljeni tisti, ki popisujejo velike zgodovinske dogodke.

* **Ljubezen do knjig.** Po ogrskih listih kroži sledeče poročilo madžarskega oficirja: »Prišli smo v vas in kakih deset vojakov je stopilo v hišo, katere prebivalci so bili pobegnili. V sobi so našli lepo pogrnjeno mizo, na kateri so bila pripravljena raznovrstna jedila. Sredi na mizi pa je ležalo sledeče pismo: »Častiti gospodje vojaki! Predno sem zapustil svoj dom, sem vam pripravil jedi in pijače. Prosim vas, sprejmite to in užijte s tekom. Vem, da potrebujete tudi perilo. V omari dobite, kar imam. Preoblecite se in vzemite kar hočete. S tem, kar najdete v moji hiši, naredite, kar se vam zdi prav. Samo eno vas prosim: v moji sobi najdete moje knjige. Sem star učitelj in te knjige so mi ljube. Iz cele duše vas prosim, pustite mi te knjige. Spomnite se svojih bivših učiteljev, ki so tudi ljubili knjige. Poleg tega pisma najdete zlato svetinjo, Matero božjo. Nisem sicer katoličan, a hranil sem to svetinjo, ker sem jo dobil od svoje stare matere. Zdaj jo darujem tistemu izmed vas, ki je po šarži prvi.« — To pismo je napravilo na vojake velik vtisk. Najedli so se, napili so se in se preoblekli, staremu učitelju pa so na mizo položili toliko denarja, kolikor je bilo vse to vredno. Knjig se ni nihče dotaknil.

Brzojavna poročila.

Bolgarski poslanik na Dunaju.

Dunaj, 28. januarja. (Kor. urad.) Cesar je danes dopoldne sprejel bolgarskega poslanika Toševa v posebni avdijenci. Poslanik je izročil vladarju svoja akreditivna pisma.

Križarka »Blücher«.

London, 30. januarja. (Kor. ur.) V »Daily Chronicle« opisuje mornar s torpedovke »Arethusa«, ki je s torpedami potopila križarko »Blücher«, ta dogodek tako - le: Da bi ladje ne zadeli, je bilo skoro nemogoče, ker je docela mirno ležala. Dva torpedita sta zadela križarko prav na sredi. Posadka je junaško vztrajala na svojem mestu do zadnjega trenutka. Videli smo mornarje, zbrane na krovu, ki so salutirali. Bil je to pretresujoč trenutek in kdor ima le količjak čustva, mora občudovati to izredno hladnokrvnost.

Ko smo izstrelili drugi in zadnji torpedo, smo vedeli, da mora priti kmalu konec in smo zapeljali do 200 metrov razdalje od »Blücherja«. Videli smo, kako je odfrčal torpedo. Moštvo bi strumno in salutirajoče šlo v smrt, ako bi ne bili s sireno dali varnostnega signala. Eden naših častnikov je nemško zavpil proti Nemcem, kaj se je zgodilo. Nemci so razumeli, zamahnili s čepicami in med »Hura!« - klici skočili čez krov. Mi nismo izgubili niti hipca in takoj pričeli z reševalnimi deli. Medtem je torpedo zadel in ladja se je potopila v valovih.

»Karlsruhe« na poslu.

Basel, 30. januarja. (Kor. urad.) Po poročilih iz Tokija, je križarka »Karlsruhe« v ameriških vodah potopila zopet 2 angleška parnika in 1 francosko ladjo.

Angleško zračno brodoge.

Basel, 30. januarja. (Kor. urad.) »Baseler Nachrichten« javljajo: Izmed 7 angleških aeroplanov, ki so obstreljevali Ostende in Zeebrugge, se trije niso vrnili. Na povratku so jih obkolili številni nemški zrakoplovi in jih prepodli na odprto morje. Med pogrešanimi Angleži se nahaja tudi letalec Samson, ki se je že opetovano odlikoval.

Nemški zrakoplov uničen.

Berolin, 29. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Dne 25. januarja je odletel neki nemški zrakoplov proti ruskemu vojnemu pristanšču Libava in se ni več vrnil. Po poročilu ruskega mornariškega admiralskega štaba je preletel dne 25. januarja neki nemški Zeppelin Libavo ter metal bombe. Obstreljevali so ga in je padel v morje, kjer so ga uničile ruske ladje, dočim je bila posadka vjeta. Iz navedenega je razvidno, da ni bil Zeppelin.

Turško bombardiranje zahodne obali Črnega morja.

Carigrad, 29. januarja. (Kor. ur.) Generalni štab poroča. Otomansko brodoge je tekom 28. januarja uspešno bombardiralo rusko vojaško postajo na zahodni obali Črnega morja.

Ob Sueškem kanalu.

London, 29. januarja. Pri Kantari ob Sueškem kanalu so se primerili med predstražami prvi boji.

Rusko - japonski protest.

Frankfurt, 30. januarja. (Kor. n.) »Frankfurter Zeitung« javlja iz Petrograda: Po pekinških vestih iz poluradnega ruskega vira ste Rusija in Japonska vložili protest proti temu, da bi se vršili nameravani veliki kitajski spomladni manevri v Mandžuriji.

Turška vojna.

Carigrad, 28. januarja. (Kor. ur.) Komunique glavnega stana poroča:

Na kavkaški fronti se ni primerilo nič pomembnega. Naše čete, ki so se poprijele ofenzive v smeri na Olki, so vjele 300 Rusov in vplenile množico pušk in vojnega materijala. V Aserbejdžanu bitka, ki se že cel teden v okolici Chioja, poslednjega za točišča Rusov v Aserbejdžanu, bije proti glavni sili sovražnikov, za nas ugodno poteka. Dne 27. januarja so naše čete, južno od Chioja, zavzele v več črtah napravljene utrjene pozicije sovražnikov.

Švedski oficirji v Teheranu.

Frankfurt ob M., 29. januarja. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Teherana: Vlada je odklonila zahtevo ruskega in angleškega poslanstva glede odpoklicanja švedskih oficirjev.

Zahteve lisabonskih oficirjev.

London, 29. januarja. (Kor. ur.) »Daily Mail« poroča iz Lisabone dne 27. januarja: Listi prinašajo od oficirjev lisabonske garnizije na generala Castro naslovljeno pisanje, ki obsega naslednje zahteve:

1. Vlada naj izjavi uradno, da zadnji nemiri v armadi niso bili monarhistični.
2. Vsi oficirji, premeščeni k drugim polkom, naj se pridele njihovim prvotnim nazaj.
3. Vlada naj proglasi amnestijo.
4. V uradnem listu objavljena pohvala civilnega prebivalstva, ki je podpiralo demokrate proti vojaški stranki, naj se prekliche.

Eksplodija v Bukarešti.

Bukarešt, 29. januarja. V tukajšnji tovarni konzerv. znanega ogrskega vojnega literanta Manfreda Weissa, ki je tudi zalagatelj romunske armade, se je zgodila eksplozija. Pet oseb je bilo poškodovanih.

Izseljevanje v Ameriko.

Washington, 29. januarja. Prezident Wilson je oglašil svoj veto proti sklenjenemu zakonu o pogojih priseljevanja v Združene države. S tem je dotični sklep razveljavljen.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v novem, s 1. oktobrom 1914 pričetim poslovnem letu do danes darovali: 50 K: Mestno županstvo v Kranju; 30 K: Okrajni odbor v Smarju pri Jelšah; 25 K: dr. Josip Stare, fin. prok. adj. v pok. v Ljubljani; po 20 kron: Oton Ploj, notar v Črnomlju, okrajni zastop v Laškem trgu in Fr. Dukič, dvorni svetnik na Dunaju; po 10 K: Vid Janžekovič, župnik v Sveci na Koroškem, dr. Karl Savnik, višji fin. svetnik, dr. Aleksander Fatur, žel. komisar, Ivan Ilc, višji pol. svetnik, vsi trije na Dunaju, Ignacij Supan, učitelj v Brežicah, Maks Pleteršnik, profesor v pok. v Ljubljani in prof. zbor v Kranju; po 6 K: dr. Florio Gregorič, min. koncipist in Rado Posega, svet. tajnik, oba na Dunaju; po 5 K: dr. Josip Kolšek, odvetnik v Laškem trgu in Ivan Dolenc, gimn. suplent v Ljubljani. Skupaj 257 K. Društveni odbor se v imenu podpiranih visokošolcev vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. Te dni razpošila letno poročilo za preteklo poslovno leto in toplo prosi slov. občinstvo, da uporabi priložene položnice. Po nakaznici naj se društvu namenjeni darovi naslovijo na gospoda: dr. Stanko Lapažne, odvetnika na Dunaju I., Bräunerstr. Nr. 10.

Današnji list ohseza 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Meteorološko poročilo.

Jan.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	721.7	-1.8	brezvetr.	oblačno sk. oblak.
	9. zv.	7.29	-4.1	sr. vzh.	
30.	7. zi.	721.5	-8.5	sl. vzh.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura - 3.5°, norm. - 1.9°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

telo odporno, pa vendar se tem velikim sovražnikom časih posreči, da nas zadenejo na nezavarovanih mestih, da nam zapuste spomin. Tak spomin nosimo n. pr. katerikoli v obliki kašlja, hripavosti, bolečin v vratu, revmatičnih bolečin itd. prav dolgo seboj, ako ga ne odstranimo zopet s Fellerjevimi bolečin tolažilnim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«.

Pri bolečinah v vratu, težkem požiranju, influenci, hripavosti, zaslezenju in praskanju v vratu se je izkazal za slez razkrajajoče, kašelj blažeče in antikataralično sredstvo. Tudi za druge bolečine zanesljivo pomaga.

Gospod Anton Körörsi, gozdar v Farracsisfalva, pošta Kurtya, nam piše:

»Že osem let rabim Vaš »Elsa-«

fuid« proti različnim bolečinam in težkočam, ki se pojavljajo pri meni kot gozdarju, in se imam za obnovitev svojih moči in za svoje zdravje zahvaliti samo temu izbornemu domačemu zdravilu.

Zanimivo je tudi to-le pisanje: »Ko sem izgubil že vsako upanje, mi je bilo z Vašim »Elsa-fluidom« mogoče odstraniti bolečine v prsih, slabo prebavo, malokrvnost

in splošno onemoglost, na kateri sem trpel več let, in me veselil, da Vam morem to sporočiti.

Mihael Széhi s. r., Csátad. Ker 12 steklenic tega preizkušene domačega zdravila stane samo 6 K franko, naj bi ga vsak naših bralcev naročil pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg šte. 238 (Hrvatsko).

...beczi.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsa, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvladati se boleznijo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem, bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.

3. Vdusljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vplivom na splošni počutek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. januarja: Uršula Rus, bivša delavka-hiralka, 85 let, Radeckega cesta 9.
Dne 28. januarja: Valentin Pintar, kajzar-hiralec, 55 let Radeckega cesta 9. — Franciška Tomšič, hči mizarskega pomočnika, 15 mesecev, Na zavrteh 1.

V deželni bolnici:

Dne 24. januarja: Vencelj Kofol, pešec 27. domobranskega pešpolka. — Ivan Mojskerc, bivši tovarniški delavec, 17 let.
Dne 25. januarja: Matevž Kastelec, hlapec, 56 let.
Dne 26. januarja: Pavla Zlatnar, soproga železniškega pristava, 22 let.

**Pri epidemijah in vseh
infekcijskih boleznih**
Mattoni Preiskušano od-
vrtačno sredstvo
Giesshübler
slatina.

Kjer so želodci slabi,
Tam vedno smrt preži,
Kjer

je v rabi,
Pa še bolnikov ni,
Le tam bolehalo vsak dan,
Kjer „FLORIAN“ je še neznan.

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast-
linske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Prešernove slike

prodaja in posoja na plačilo povzeto

iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 krom. 372

Sprejme se takoj

trgovski učenec

močan, star 15—16 let, poštenih sta-
rišev, s primerno šolsko izobrazbo.
Prednost imajo iz dežele. 311

Leskovec & Gruden
trgov. s mod. blagom, Šmartno pri Ljup.

Kupi se

proti takojšnjemu plačilu dobrohra-
njena 312

modernejša oprava za jedil-
nico in dobroohranjena velika
prorega (topih) ter moderen,
visok divan.

Takojšnje ponudbe na unravn. »Slov
Naroda« pod „312“.

Zaloga izvrstnega tropinskega

žganja

iz goriške okolice. Cena liter K 135,
K 155, K 180, K 2—. Na zahtevo
pošiljam vzorce. **BERNARD GUJON**,
Krmin (Cormons). 304

Stanovanje

s 4 sobami in pripadki v Kolodvor-
ski ulici 34, 303

s 3 in 4 sobami v Sodniški ulici
št. 4, event. pripravna za pisarno,
se oddajo takoj ali za maj.

Več pove kamnosek Vodnik.

Kmetška hranilnica in poso-
jilnica v Šmartnem pri Litiji,

ima svoj

občni zbor

v nedeljo, dne 7. svečana,

ob 8. uri dopoldne.

Načelnstvo.

SANATORIUM-EMONA
ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
SEPIZIRANIK PRIZNAN DR. FR. DERGANČ

Kupi se stara

mizica

za otroke. Ponudbe na upravnishvo
»Slovenskega Naroda«, 289

Kdor hoče zadnji trenotek

še ceno nakupiti

naj se potrudi danes, v ponedeljek,
sredo in četrtek v trgovino

Malvina Weisz,
Solenburgova ulica 1.

314

**dežnike
in solnčnike**

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Proti 9

zobobola in gnijolobi zob

izborna delujo dobro znana

antiseptična

**Melusine ustna
in zobna voda**

ki nudi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica s navodilom 1 krom.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Ročljova cesta št. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mesta.

V tej lekarni dobivajo zdravi ljudi člani

bolniških blagin juž. železnice, c. kr. tobačne

tovarne in okr. bol. blaginje v Ljubljani.

Melusine ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar

Prosim vrljudno, pošljite mi zopet

tri steklenice Vaše izborne delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-

stranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom

vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Radi selitve se preda po ceni več

dobro ohranjenega 26

pohištva

v Wellevi ulici št. 3. II. nad.

Iskrom krepkega, poštenega
dečka kot

vajenca

v trgovino z mešanim blagom. Vstop
takoj. 296

Anton Zabalk, trgovec, Senožec.

Franc Furlan

naslednik fascilnega vdel

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja: 10

Amrožev trg št. 9.

G. Flux

Gosposka ulica 4, 310

I nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-

ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v

središču mesta.

„Priporočila in nametila le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebje

izbira različnih služeb, stani za žensko

Vestna in kolikor možno hitra postrežbo

zagotovljena.

Pri vsakih vprašanjih se pravi za odgovor. Znamka.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in

12 krom — vse vrste lasne pod-

lage in mrežice — barva za laso

in brado „Neril“ po 2 in 4 K —

tealotne potrebščine — lasulje,

brado in druge potrebščine za

maskiranje, vse po zelo zmernih

cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mesnega in Starega trga).

„Postrežba točna in vestna.“

Francovo žganje

znamka „lev“ je priznana kot najboljšo domačo vredstvo

proti revmatizmu, protin, glav- ter zobobola, krč,

medlevoči, zbadanju, tudi se zastarelim boleznim i. t. d.

razpošilja po povzetju stekla. 53 vin, 10 stekla K 470

OSVALD DOBEIC 78

LJUBLJANA, Martinova cesta 15.

Vsaki steklenici je priložen recept. Mnogo zahvalnih pisem!

2 lepi sobi

primerni za pisarno ali kaj drugega

se oddajo za maj.

Vpraša se na Miklošičevi cesti

št. 18. v I. nadstropju. 302

Bernhardinci

naprodaj.

1 1/2 let staro psico s mladimi ali po-
samezno ima naprodaj Franč
Susteršič, St. Jakob v Režu,
Koroška. 298

Večletni

poslovodja

neke tovarniške zaloge, želi svoje
dosedanje mesto premeniti.

Vprašanja se pravi pod „J. A./

313“ na upravn. »Slov. Naroda«. 313

Odda ali preda se na novo opremljena

trgovina

mešane stroke v prometnem mestu na

Sp. štajarskem. V trgovini se nanajajo za

vsako obit pripravne, lepe stelaže 6 m dolge,

4 m široke in 3 m visoke, pult, 2 omari in

1 visoko lepo zrcalo. V stelažah se nahaja

215 lepih novih vse enako belih kartonov.

Trgovina ima 1 veliko in pri vhodu 2 mala

izložna okna, opremljena z novo moderno

nikelnasto opravo. Ako se ne vzame v na-

jem, pa se vsa ta oprava in tudi nekaj blaga

preda po ugodni ceni. Kje, pove

upravnishvo »Sloven. Naroda« v Ljubljani.

305

Ženitna ponudba.

Udovec, 38 let star, čedne zu-

nianosti, izobražen, samostojen obrt-

nik s primernimi dohodi, 3 30 000

kron vrednim novim posestvom v

levo legi, se želi poročiti z izobraženo,

zdravo gospo, 30-letno, možno obeh de-

javkov in 3 nekaj tisoč kronami

premoženja. Žiti mora skrbna gospo-

dinja in dobra nadomeščnica matere

3 otročien. 295

Ponudbe s sliko pod šifro:

„Leopold 36/295“ na upravn. »Slov.

Naroda“.

Na prodaj:

1 lahke sani,

1 tovorni voz, močan,

3 dobre konjske oprave.

Pojasnila: Prešernova ulica

št. 54, II. nadstr. 297

ČEŠKA INDUSTRIJALNA BANKA PODRUŽNICA

v

LJUBLJANI.

DELNIŠKA GLAVNICA K 40.000.000.—.

IZVRŠUJE VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE TRANSAKCIJE.

Novo vloge, vložene po 1. avgustu 1914, so če
ne obstoja kak odlovedni rok, preste in se z
njimi lahko poljubno razpolaga.

VLOGE NA VLOŽNE KNJIŽICE
IN TEKOČI RAČUN.

"Skočimožek"

Na novo in za otroke je naša nova, posebno vesela družabna igra "Skočimožek", ki se je lahko udeležuje poljubno število oseb, najlepše in najzanimivejše razvedrilo. Pa tudi za družava, klube, kazine, gostilne itd., ter za vsako redno posebno veselo in razvedrilo. Jako fino izvršeno kompletno z navodilom samo 3 K. 2/9

Po povzetju pošilja razpečevalnica novosti:

M. Swoboda, Dunaj, III/2, Hiessgasse 13-23.

Franc Kos Ljubljana, Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice so cene podpletnajol!

Specijalna mehanična pletilna industrija in trgovina za površine in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

Svilno vezena bluza samo K 1-95

Cudo vezilne industrije. Velefino modno blago z bogato svilnato vezeninom. Kompletno za celo blužo K 1-95.

Prekrasno! Poslednja novost!

Nekaj sto ducatov teh prekrasnih, bogato s svilno vezanih bluz najnižjih barv, n. pr. bele, kreme, rožaste, svetlomoder, sr. modre, modnollaste, rdeče, zelene, sivkaste, temnomoder, fraise, rjave, črne, sploh vsake le monote barve smo prevzeli od opušč. švic. tvornice za vezanine in samo zaradi nakupa na debelo moremo te prekrasne bluze prodajati po tej nizki ceni. Te bluze so vredne trojnega denarja. Vzeti je najmanj 3 komade, lahko po želji različnih barv, komad po K 1-95, 6 komadov stane samo 11 K in se poleg tega še zastojni priloži fin čipkast žabó ali fin čipkast ovratnik.

Edina prodaja po povzetju:

M. Swoboda, Dunaj III/2, Hiessgasse 13-23.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vznožju. Zimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priloga slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove.

Dalje ima na razpolago:

- za izposojevanje
- ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinišje dekoracijske cvetlice za dvorane in balkone.

Imam tudi vsakovrstne sadike do najzlahnejših cvetlic in zelenjavi. Sprejemam tudi naročila za na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno. Brzojavke: I. Bizovičar, vrtnar Ljubljana.

Prilogačamo špeciialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša KOSTUME Najnovejša

Plašče, jope, Zalne — domače obleke Perilo, čepice, modroci, Kožuhovina

BLUZE KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za neverojenke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe, graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij

Ljubljana, Selenburgova ulica 1. Ceniki franko.

Billrothov papir!

za vojaške namene!

za izdelovanje cunj za v čevlje in različnega spodnjega perila

se dobi pri

TONI JAGER LJUBLJANA

Židovska ulica 5.

Vsak dan sveže

pustne krofe

priloga

J. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Jos. Rojina

modni atelije

za gospode:

Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme: po meri v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priloga svojo veliko izbor dežnikov in solničnikov. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Semenska trgovina in vrtnarstvo AL. KORSIKA,

v Ljubljani, Bleiweisova cesta ali Vrtača št. 3.

Cenji občinstvu in svojim spoštovanim naročnikom naznanjam, da je moj novi cenik za leto 1915 izšel in se dobliva brezplačno.

Za obilne naročbe se priporočam z odličnim spoštovanjem

186 AL. KORSIKA.

Lepe prsi dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejšo mazilo za prsi, rabi se samo na zunaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 6) vin.

Suhi dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko »Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej post. prosto. — Pošiljajte poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpergasse 49 K. 2. Stock.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. GROBELNIKU

Mestni trg 22 naspr. lekarne Trukoczy.

Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočisto po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi.

44

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priloga svojo bogato zalogo

vozni koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priljubljeni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Židovska ul. 7.

puškar

priloga svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priloga lahko troceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Prilogačam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Ceneviki na zahtevanje zastojni in poštnine prosto.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavica 2.000.000 krom.

2530

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okrogla 1.000.000 krom.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun, ki niso podvržene moratorijem ter jih obrest. od dne vloge po čistih 4 1/2 %
Vloge proti dvomesečni odpovedi se obrestujejo po 5 %.

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke, lvalute n vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

10 letna garancija!

Gritzner šivalni stroj

najbolj trpežen in praktičen, lepa oprema, lahak tek. Ne kuje prepro, dokler ne ogledate in poskusite Gritznerjevih strojev.

Primerna darila za rodbino in obrt.

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7 blizu frančiškanskega mostu, levo za vodo.

Najboljše ogrske in kranjske salame

fino, sočno šunka (gnjat), kranjske klobase, prekajene meso, slanine s papriko, najboljši pristni emendolant sir ter sladko : čisto surovo maslo priporočila tvrdka :

J. Buzzolini

delikatosa trgovina

Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporočila svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdnosti daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno opremo.

Priporočila in izpričevala

3910

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Vsake vrste kurjava

trboveljski premog
bukova drva in brikete

proda po najnižjih cenah na
dom postavljen

St. & C. Tauzher

Dunajska cesta 47.

STOCK
COGNAC
MEDIZINAL

parne destilerije

CAMIS & STOCK

Barkovlje

v uradno vobitiranih steklenicah.

Dobiva se povsod!

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalci streh in klepar, vpeljalet
strelododov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporočila se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrlilom z

asbest-cementnim škrlilom (Eternit) patenti Hartschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Hišna in kuhinjska oprava. Postavljen posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priporočila

krasne novosti zimskih oblek, zimskih sukenj in kožuhov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

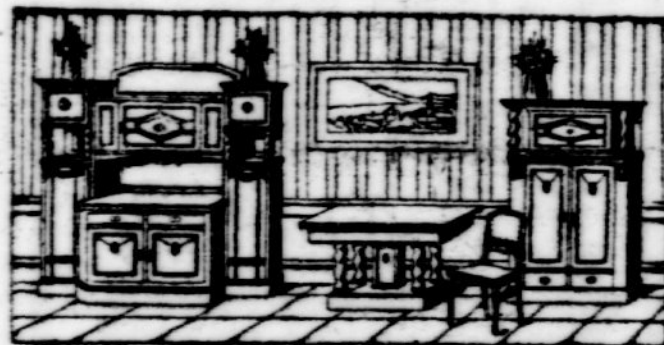
Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Fotoina spalna ovrava: 2
postelji, 2 emari, 2 nočni
emari in 1 umivalnik z
marm. ploščo in ogledalom

K 350.—

Jamči se za solidno delo.

Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300
modernih slik.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Preselitveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu se vlijudno naznanja, da se je preselil

Mestni pogrebni zavod

z današnjim dnem stalno

v Prečno ulico št. 2, II. nadstropje, telefon št. 97.

Podružnica: Prešernova ulica št. 44.

Obenem si dovoljujemo slavnemu občinstvu naznaniti, da je prevzel podpisani zavod
generalno zastopstvo Mestne cesarja Franca Josipa I. jubilejne zavarovalnice za
rente in pogrebe na Dunaju.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani, Prečna ulica 2/II. Telefon 97.

Na obroke 4 K.

Kdor hoče zlato veritico in
trebrno uro cenó kupiti, naj
niše takoj.

R. LECHNER, zaloga zlatnine

Bf-e-ava (Lundenburg) 299.

Zastoj dobi vsako reklamno zvezko

„Domače knjižnice“

Naročite takoj! Popolni zvezki bodo
po 128 strani, stali po 30 vin. ter bodo
brez pogreškov. Prihodni zvezek
prinese vse povesti od začetka, tako
da lahko daste reklamni zvezek svojim
znancem. Kdor je prečital reklamni
zvezek se naj odloči takoj za
naročitev, ker se bodo fiskali prihodnji
zvezki samo za naročnike. Za 30 v. še
niste dobili niko'i toliko in tako krasne
berila Letno 12 zvezkov. Pover-
jeniki velik popust.

Založnik:

dr. Lj. Kosor, Jurašinci, Stajersko.

Vsebinska prihodnjega zvezka (Kra-
sen vojni roman. „Železno leto“, zani-
mivi spomini na Paris in „Prosjak Luka“
povest iz kmečkega življenja.

M. ROSNER & Co.

v Ljubljani

veležganjarna sadja in
tovarna likerjev

priporočila

v svoji lastni žganjarni
kuhane izdelke i. s.:

slivovko

brinjevec

bruševac

tropinovec

pristnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorci na razpolago.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Kompanjon

2-3000 kronami za neko prav dobro upeljano obrt, **se išče na takoj.**
Ponudbe in vprašanja pod naslov: „Velik zaslužek 204“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

„... vzajemne zavarovalne banka v Pragi. ...“
Reservni fond K 60.780.720-16 — izplačane odškodnine in kapitalije K 120.965.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa posaela dajo: cigai pisarne so v: asneji bančni hiši v Gosposki ulici štey. 12.

Zavaruje postopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljše sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 72,109.515.— ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1914:

== K 82,017.997.— ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in mozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

izvajavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štey. 41

11-50

Velika zaloga

15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Jurčičev trg 3.

Gg učiteljem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta

Pri spedijski firmi za uvoz čaja

se nudi

izredno ugodna prilika

na dve partiji lombardiranega čaja:

10 zabojev La Ceylon

60 „ La Sonchong.

Konzumentje od 1 kg naprej ter preprodajalci, ki se jim dovoli primeren rabat naj pišejo na

BIX & CO,

Dunaj V., Kettenbrückengasse št. 9.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrovani tednik so:

ki priložujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čitva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vsen strok poljudnega znanstva

»TEDENSKA SLIKE« so nepolitičen in nestrankski ilustrovani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku

»TEDENSKA SLIKE« bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte »TEDENSKA SLIKE« povsod in pridobivajte naročnikov »TEDENSKA SLIKE« stanejo četrta leta K 250, pol leta K 5— in celo leto K 10—. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrovani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Askerca ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si »TEDENSKA SLIKE« takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Poslijte nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko »TEDENSKA SLIKE« brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista »TEDENSKA SLIKE«
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10/i.

Ustanovljeno 1. 1942. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

BRATA

EBERL

črteslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica štey. 6.

Električna sila.

Postavno

Zahtevajte cenik!

Moji patentirani

93

spominski prstani

so izdelani iz železa ter vdelani v zlato ali srebro v najelegantnejši obliki. Poleg vojnega spomina so kar najbolj primerni za razna darila.

Dalje še vdelavam železne prstane („zlato za železo“) v zlato ali srebro.

Najnižje cene!

5% za Rdeči križ.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec,
Ljubljana, Wolfova ulica.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

THE VERA
American Shoe

za gospode in dame
so dospeli
iz Amerike.

Edina prodaja

čevljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740.000.000—

Vlog koncem junija 1914 n.d „ 44.500.000—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je puplarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloplja proti 5 1/2% obrestim in najmanj 1/2% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.